

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Maig del 2003 * núm. 304

**La nova conquesta
de Maiorica
per part dels
legionaris hispànics**

**Si no es pren mostra
d'Astèrix i companyia
els invasors acabaran
amb la llengua i la cultura mallorquines**

Els resultats

Analitzar els resultats de les eleccions municipals sempre resulta controvertit, ja que hi sol haver tants de punts de vista com partits, i tots tendeixen a sobrevalorar els aspectes que beneficien les pròpies formacions en detriment de les dels adversaris. Basta escoltar els capdavanters nacionals la vetlada de les eleccions per comprovar que, segons les respectives opinions, sembla que tots han guanyat, cosa altament improbable. Per això ens limitarem a espinzellar quatre punts que, segons la nostra opinió, sobresurten partdamunt els altres.

El primer és que la composició de la nova corporació no ha variat gaire en relació a l'anterior, ja que els dos regidors del NIU han anat un al PSOE i l'altre al PP. La resta de formacions mantenen els mateixos regidors, per la qual cosa és de suposar que l'equip de govern també serà semblant, amb en Mateu Puigròs de batle.

També és remarcable que el GISC ha guanyat clarament les eleccions, amb un 40% dels vots de tot el terme municipal i a un regidor de la majoria absoluta. Aquesta formació ha sabut mantenir la confiança dels llorencins i en Mateu es convertirà, probablement, en l'únic polític que haurà estat batle tres vegades consecutives. Des d'aquí li volem fer arribar la nostra enhorabona.

Amb tot i amb això, crida l'atenció que el PSM -amb el qual el GISC està federat- hagi fet 900 vots més a les municipals que a les autonòmiques, cosa que permet suposar que la formació local no va fer gaire feina en favor de la formació autonòmica; fins i tot va perdre 300 vots en relació a les eleccions de 1999.

Un altre grup que també va aconseguir uns excel·lents resultats va ésser el PSOE, que va tenir una pujada de 400 vots, el que suposa un 12% més que les anteriors eleccions. Si tenim en compte que la coalició PP-UC només va treure 128 vots més que el PSOE -una bona part dels quals probablement eren dels simpatitzants de Bartomeu Mestre-, haurem de convenir que, en solitari, els socialistes s'han convertit en la segona força política del poble.

En relació a les formacions més petites, sembla evident que els seus candidats tenen uns vots més o manco consolidats, la qual cosa les permet aconseguir un regidor perhom que, probablement, és l'únic que pretenen.

I també s'ha demostrat, una vegada més, que la gent distingeix clarament entre la ideologia política -reflectida a les eleccions autonòmiques- i la gestió municipal, ja que els vots entre l'una i l'altra només s'assemblen en el cas del PSOE, arribant a duplicar-se en el del PP. La gent de Sant Llorenç és conservadora, però a l'hora de gestionar el municipi es refia més del que ja coneix -maldament sigui progressista- que del que puguin aportar els candidats més conservadors.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Correu electrònic: flordecad@wanadoo.es

Telèfon: 971 569119

Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462

Maig del 2003.

Número 304

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza
Guillem Quina
Guillem Soler
Joan Santandreu

Col·laboren

Josep Cortès	Astèrix	Portada
	Batec	8
	Polícia (opinió)	9
	Carta a Manuela	13
	Eleccions (resultats)	14
	tal dia com avui	17
Nicolau/Simonet	Demografia	2
Guillem Pont	Reflexionari	3
	Eleccions (lectura)	6
	Lliçons de coses	7
	Indrets i racons	28
Ignasi Umbert	Eleccions (opinió)	4
Polícia	Pirates	9
	Una ciutadana	9
Antoni Sansó	Guillem nadal	10
	Fent memòria	12
	Sa Coma	19
Miquel López	Eleccions	11
Pau Quina	Poema i cançó	16
Joan Bover	Any Moll	18
Felip Forteza	Felipades	19
Govern Balear	Vitamina't	20
Crom el Nòrdic	La por a la llibertat	21
Margalida Fiol	Pàgina infantil	22
Antònia Galmés	D'ençà que el món...	23
Joan Roig	Tertúlia de cafè	24
Isabel Muñoz	Poesia	26
Xesc Umbert	El temps	27
Bel Nicolau	Comptabilitat	
	Distribució	

NAIXEMENTS

* Dia 18 d'abril va néixer a Sa Coma na Laura Ortega Ramos, filla d'en Carles i na Francesca. Enhorabona.

* El 24 d'abril, també a Sa Coma, va néixer n'Olimpia Muñoz Flores, filla d'en Jaiver i n'Olimpia. Salut.

* El dia 5 de maig, en Mateu Gayà i na Mariola Nadolska tengueren una filla a Sant Llorenç i li posaren per nom Lúdia. Enhorabona.

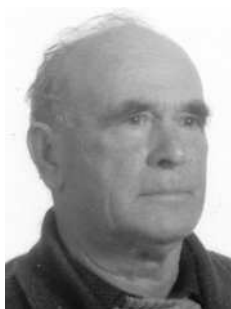
* El 2 de maig va néixer a Sant Llorenç en Joan García Brunet, filla d'en oan i na Isabel. Salut.

* Dia 18 de maig va néixer a sant Llorenç en Daniel James García Feove, fill d'en José Manuel i na Mónica. Salut.

* El 29 d'abril, a Son Carrió, va néixer na Núria Jaume Garrido, filla d'en Jaume i na Maria. Enhorabona.

DEFUNCIONS

El dia 18 de maig va morir a Sant Llorenç na Catalina Roig Gelabert, que vivia al carrer Molins. Tenia 92 anys. Descansi en pau.

poguem pregar molts d'anys per ell.

NOCES

* El dia 22 de maig es casaren a Son Carrió n'Antonio Marcos Almagro Morales, de Càdis i n'Aina Maria Sard Massanet, de Son Carrió. Enhorabona.

* Dia 26 de maig feren l'esclafit dos llorencins: en Miquel Soler Brunet, de Son Pi, i na Maria Miquel Ballester, d'es Forn. Des d'aquí els volem fer arribar la nostra enhorabona.

* El mateix dia es casaren a Sant Llorenç en Guillem Cabrer Veny i na Maria Isabel Gallego Sánchez, tots dos de Manacor. Enhorabona.

Bel Nicolau i Aina Simonet

* El dia 26 d'abril ens va deixar en Gabriel Brunet Mesquida, un llorenç de 89 anys que vivia al carrer Lepant. Tant ell com la seva família son molt apreciats en el poble. Que

Reflexionari

1.- "El batle va aglutinar envers ell un equip de govern ben nombrós (10 membres i amb la participació de 6 grups, de tot caire i ideologia política)... No entrarem a analitzar ara quines varen ser les motivacions que dugueren els regidors d'altres grups a acceptar entrar a formar part de l'equip de govern; ells, o els equips que els donaven suport, devien sobre el que feien".

(Escrit de comiat del NIU)

2.- Detrás de su ironía y aparente ligereza, esta novela nos plantea una pregunta: ¿Es mejor ser un estúpido feliz o un inteligente triste? Escrito que aparece a la faixa de l'entretingut llibre de Martin Page "Como me convertí en un estúpido".

Guillem Pont

No et Rempis el Cap, Nosaltres ho fem per tu.

Gràfiques
Calà Millor
IMPRESA RÀPIDA DIGITAL

Catàlegs · Cartes per a Restaurant · Targetes de Visita · Adhesius · Pòsters
Enquadernació · Invitacions · Diptics · Triptics · Paper Continu · Cartes · Sobres
Recordatoris · Escaner Professional · Retoc fotogràfic · Regals d'Empresa · Fotocòpies a Color
Edició de Mapes i Plànols · Edició de Periòdics i Revistes · Disseny Publicitari · publicitat a internet
Impressió de documents realitzats amb PC.

971 58 75 57
WWW.SOLMAGAZINE.COM

Avgda. Joan Servera Camps, 1 · 07560 CALA MILLOR Mallorca
Tel./Fax.: 971 58 75 57 · E-Mail: gcm@nexo.es

Calà Millor
CYBER-TIENDA
VENTA DE TODA CLASE DE EQUIPOS INFORMÁTICOS Y PERIFÉRICOS

ORDENADORES COMPLETOS · PORTÁTILES · IMPRESORAS
ESCANERS · VIDEOCÁMARAS · CD'S · TECLADOS....

Tu tienda de informática cerca de casa
PRIMERAS MARCAS

AVGDA. J. SERVERA CAMPS, 1 · CALA MILLOR · TEL.: 971 58 75 57

Calà Millor
CYBER-CENTER
EL PRIMER CYBER-CENTER DE CALA MILLOR

8 ORDENADORES CON ACCESO A INTERNET ADSL

CHATS · E-MAIL · BUSCADORES · ESCANER
VIDEOCONFERENCIA · IMPRESIÓN DE DOCUMENTOS

La manera más fácil de iniciarte en Internet
DESCUENTOS ESPECIALES PARA ESTUDIANTES

AVGDA. J. SERVERA CAMPS, 1 · CALA MILLOR · TEL.: 971 58 75 57

Ja hem votat, tots contents, encara que uns més que els altres... però ja se sap, ens hem de conformar, perquè qui no es conforma torna lleig

Escriu aquesta petita anàlisi sobre els resultats de les eleccions a Sant Llorenç just acabat el recompte dels vots i he de dir que no hi ha hagut massa sorpreses quant al nombre de regidors que cada grup ha tingut, exceptuant el nombre de vots obtinguts tant pel Partit Popular com pel PSOE -especialment aquest darrer-, i en certa manera per AGIN. UM ha estat dins les coordenades quasi lògiques, si bé s'hagués pogut donar la sorpresa negativa i no aconseguir representació a l'Ajuntament. Pens que el fet que el municipi augmentés de manera considerable el cens electoral ha permès a aquestes dues formacions el poder seguir tenint representació municipal.

I dic això perquè si un mira una mica les xifres de vots obtinguts per cada formació veiem clarament que GISCa manté el mateix nombre de vots i de regidors que a la legislatura passada, malgrat haver incorporat membres del PSM a la llista; l'augment real es produeix amb els vots que suposadament ha aportat el PSM, si bé aquest augment no és el que s'esperava. Però arribats aquí caldria fer-se vèries preguntes: els votants del PSM han votat majoritàriament GISCa, com demanava el seu líder local en el mitín? Ha suposat realment un

augment de vots aquesta inclusió de membres del PSM a la llista el PSM per GISCa a Sant Llorenç? O el que realment ha ocorregut és que el PSM ha estat arrossegat pel corrent de càstig sofert arreu de l'Illa? Perquè si GISCa globalment tan sols augmenta 222 vots a Sant Llorenç -a Sa Coma n'augmenta 136- i el PSM n'aconsegueix 388 a les autonòmiques, on han anat a parar tots aquests vots de diferència, a altres formacions o a suplir una possible pèrdua de vots de GISCa? Ha entès l'electorat, i en especial els votants del PSM, aquesta col·laboració entre GISCa i PSM? Jo tinc els meus dubtes; pens que li ha estat molt difícil d'entendre que després de vuit anys d'oposició ferma al batle ara s'aliés amb ell sense cap necessitat per part d'aquest de fer-ho. Així i tot, si bé no són els que possiblement esperava aquesta formació, els resultats són clarament favorables a GISCa -587 vots més que el segon partit més votat, el Partit Popular i 715 que tercer, el PSOE- i el ciutadà li ha tornat renovar la confiança, si bé amb un clar avís que certs experiments han d'anar molt alerta en fer-los.

També cal tenir en compte que hi ha hagut un grup que no es presentava en aquestes eleccions, però que ha permès que el seus vots es repartissin com a bons germans entre totes les formacions, excepte GISCa. Em refereixo al NIU. Tots recordem com va ésser la campanya del NIU l'any 99, totalment en contra del partit que aleshores sustentava el batle. Idò ara, encara que no es presentessin, han marcat en certa manera els resultats finals repartint el seus vots entre les diverses formacions, però cap a anat a parar a GISCa, no, no

en mancava d'altra. Però, tot i aquests entrebancs, el clar guanyador d'aquestes eleccions ha estat GISCa i per tant cal felicitar-lo per aquesta majoria, maldament no sigui absoluta, i a pesar de certa decepció que hi hagi pogut haver entre els seus votants, hem de pensar que mai, d'ençà que hi ha eleccions en aquesta nova etapa, cap formació havia aconseguit sis regidors. No m'imagino què haguessin fet qualsevol de les altres formacions si haguessin aconseguit aquest resultat. Enhorabona, endavant i a seguit treballant per al nostre estimat poble.

Per a mi, un altre triomfador és sens dubte el PSOE. Ja deia en l'article del mes passat que na Maria havia fet una bona feina i que això molt possiblement es podia traduir en vots i així ha estat, i això que poques vegades se sol reconèixer. Aquesta vegada, i com a excepció, el ciutadà llorencí ho ha reconegut i l'ha premiada amb un bon resultat, que amb una grapateta de vots més encara hagués pogut ésser millor. L'augment de vots ha estat molt superior al que s'esperava, no així el nombre de regidors, que era lo previsible. Possiblement molts dels vots que a les darreres eleccions anaren al NIU, en especial el de la gent jove, aquesta vegada foren per ella. Felicitacions a na Maria per l'èxit aconseguit.

L'altre partit triomfador va ésser el Partit Popular, no tan sols pel nombre de vots que va aconseguir sinó perquè per primera vegada va rompre la dinàmica dels dos regidors. Efectivament, aquesta és la primera vegada que el PP obté tres regidors, naturalment hi ha que tenir en compte que anava coalicionat amb Unió de Convergències, així i

tot el percentatge de vots va ésser prou important com per tenir-ho en compte de cara al futur. La feina feta en la captació de sufragis per part dels components de la llista, en espe-

cial per na Manuela, en Tomeu Mestre i n'Aina, cadascun al seu redol, va donar el seu fruit. També s'ha de tenir en compte que una part important -igual que el PSOE- dels vots que a les eleccions del '99 havia manllevat el NIU, tornaren al PP, però així i tot pens que els resultats han sigut tal com jo preveia en el meu article del mes passat quant a nombre de regidors, si bé no creia que el nombre de vots sobrepassessin dels 600; l'augment considerable del cens electoral pot també haver estat una de les causes d'aquest resultat. Pens que una bona part d'aquest èxit es deu a na Manuela i no m'estranyaria gens que ben prest no la veiéssim ocupant un alt càrrec a Ciutat o un escó al Parlament de Madrid, però mentres tant això arriba li desig a ella i al seu grup el millor en benefici del nostre poble en aquesta nova etapa que ara comença.

Seguesc pensant que Unió Mallorquina té uns resultats molt per baix de les seves possibilitats. Un partit de centre-dreta com és, sembla que hauria de treballar molt més de cara a aconseguir uns resultats molt més adequats a la trajectòria del partit durant aquests darrers anys a la nostra Illa. No és suficient baratar la cara del cartell electoral cada quatre anys -i fins ara ha estat així- i llavors que dels membres d'Unió Mallorquina no se'n parli gens durant tot aquest temps. Sembla que la seva presència hauria d'estar molt més sovint dins els moviments socials, esportius o culturals del poble, cosa que com he dit, i llevat d'excepcions, ara no fan. Els resultats, una pujada de 50 vots, tenen en compte el considerable augment del cens electoral i la no presència de grups com el PSM i NIU; i amb el suport i l'empenta d'un partit amb representació parlamentària darrera, no crec que es pugui considerar un

gran èxit, encara que hagi renovat l'escó a la Sala. Certament, vista la feina feta durant els darrers quatre anys passats, no es preveia cap augment considerable, sinó més bé tot el contrari. De seguir així, difícilment UM deixarà la seva arrel nacionalista al nostre Ajuntament. Crec que és ben hora que facin una bona reflexió sobre el seu futur a Sant Llorenç.

Els resultats d'AGIN són per ventura els que m'han sorprès més, i dic que m'han sorprès perquè la veritat és que tenia els meus dubtes de què aconseguís el resultat que finalment ha aconseguit. Els entrebancs de la ruptura amb el grup de comerciants de la zona de Cala Millor i Sa Coma i la tasca tan poc atractiva que havia fet en Joan a l'Ajuntament durant aquests darrers quatre anys, com és la de gestionar la

regiduria d'Hisenda, feien pensar que seria granat per als altres grups: GISCa, PP o PSOE; no ha estat així perquè, possiblement una petita part dels vots del NIU es decantaren per votar la seva candidatura. A més, la feina constant i sense massa estridències li ha donat un bon resultat i li ha permès mantenir l'escó a la Sala.

Conclusió: resultats més o manco dins el que s'esperava, per ventura amb qualche petita sorpresa. La campanya electoral feta pels partits centralistes ha marcat una mica la dinàmica dels resultats i això ha permès que les formacions com el PSOE i el Partit Popular hagin estat la sorpresa i hagin augmentat considerablement el seu nombre de vots, i també que tant AGIN com UM hagin pogut seguir estant representats a la Sala. També l'augment considerable del cens electoral ha fet que hi hagués més vots a repartir i que l'abstenció -exceptuant a Sa Coma- hagi estat més baixa que a les altres eleccions i hagi permès aquest augment de vots, que incomprendiblement, pens, ha perjudicat el GISCa. Ara tan sols cal esperar a veure com es forma la nova majoria que ha de sustentar al batle els propers quatre anys. Però això ja són altres herbes i ja en parlarem, si Déu ho vol, a la propera edició de Flor de Card.

Ignasi Umbert

Joyeria MAR

Passeig Marítim de Cala Bona, 10
07559 Cala Bona - Mallorca
Tel. 971 58 53 24

Una lectura esburbada

Uiii!. Segur, segur que qui més qui manco ha fet les seves lectures i interpretacions dels resultats electorals. I resulta obvi que tothom se'n refia més de les seves lectures que no de la dels altres (en en mancaria d'altra!), per això potser no té massa sentit aportar idees si tothom ja té el seu caixonet ple amb les pròpies. Amb tot i amb això, vàries observacions.

La quiniela

El dia de la taula rodona, havia fet una enquesta, havia demanat a cada un dels caps de llista: quants en treureu? Uns contestaren amb decisió, altres amb reflexió i alguns altres intentaren defugir la resposta, però... vet aquí el nombre de regidors que van dir que traurien:

GISC/PSM	6
PP/CD	3
PSOE	2
AGIN	2
UM	2

Llevat dels dos darrer casos, la intuïció va ser prou encertada. No ho trobau?

Dretes/Esquerres

Tots hem sentit dir que parlar de dretes/esquerres en el segle XXI és un anacronisme, que són conceptes superats i derivats de la revolució industrial, que el que avui predomina és el pragmatisme, que el que importa és la gestió i no la ideologia...

Però el dia de les eleccions, o el sendemà, en saber-ne els resultats (i potser malgrat la falta de comentaris i expressions), en saber qui governaria aquesta Comunitat els propers quatre anys, en el fons del cor de la majoria, hi havia, si més no, un puntet de satisfacció o de decepció.

La desbordada alegria, la frustrant decepció o... aquest puntet insignificant d'implicació determinen una lectura de la realitat: malgrat els intents desfiguradors, hi ha gent de dretes i gent d'esquerres (també anomenats abans conservadors i lliberals; i ara centristes i progressistes i no sé quantes coses més).

Els números

Generalment els números, les xifres són d'una contundència empenyadora.

Si es fan anàlisis comparatives de magnituds iguals, els números poden orientar sobre lectures més assèptiques de la realitat que no la simple intuïció.

Així, mirant el percentatge de vots aconseguits per les diverses agrupacions i comparant-los amb els aconseguits l'any 1999 es trobam que:

Han disminuït percentatges:

GISC+PSM	2,46%
AGIN	1,97%

Han augmentat percentatges:

PSOE	12,61
PP+CD	6,17
UM	1,28

(Cal recordar que a l'any 99 el NIU va obtenir el 13,42% dels vots i altres forces el 2,16%)

Si, d'altra banda, observam la diferència entre els vots aconseguits per les diverses opcions a les municipals i a les autonòmiques.

El PP ha perdut a les municipals 841 vots (que passarien a 584 si hi afe-gíssim els vots de AGIN).

El PSOE es manté més o menys equilibrat 580-587.

EL PSM n'ha perdut 914 (Dels 1302 del GISC al 388 del Parlament)

I UM n'hauria perduts 86.

Arribats aquí algunes deduccions resulten més o menys clares:
-La unió GISC-PSM no ha resultat positiva per al GISC i un verdader desastre per al PSM.
-La majoria dels vots del NIU, com era de preveu-

re, han anat a parar al PSOE.

Ui!, però aquí hi ha una altra sorpresa amagada: si l'increment de vots del PSOE es nodreix bàsicament del NIU, on són els vots de la feina, pacient i constant, de na Maria?

Malgrat el petit augment de vots es pot assenyalar que UM es manté, però no acaba d'agafar força, i altra vegada na Maria Antònia té més ganxo que no les opcions locals.

La unió PP+CB han pegat un bon bot i s'ha situat en la segona posició quant a opcions més votades del municipi, però encara a certa distància de la posició sociològica que ve determinada pel vots a Jaume Matas.

En una paraula, molta feina per fer, i a molts racons!... i això sense considerar els vots taula a taula!

Guillem Pont

Guillem Pont

N'han sentit de tots colors. I n'han fetes de tota mida.

Escotar els comentaris que s'avenen succeint en els cafès els darrers dies de campanya era entretingut, qui més qui manco afinava l'enginy... "jo te ben assegurat que, dins es sobre, n'hi fotré un de cada casta, i que triïn es que vulguin!"... "jo una vegada preparats es sobres escapçaré, i solament no miraré quin hi he posat!"...

De tot el que he sentit/llegit, que no ha estat gaire, el que més m'ha afectat el pensament ha estat allò que en va contar en Biel de son Violí mentre compartíem una estona el caminar entre renou de cotxes.

Ho tenc ben comprovat -em diguè- ja fa dues vegades que en faig el seguiment i hi ha total coincidència: la gent vota allò que li sembla més proper a ell i, a la vegada, allò que li sembla més útil.

-I ara? -vaig demanar.

La primera vegada em va sorprendre tant que vaig aplegar quatre notes per recordar -em deia-. Abans de la segona vegada vaig assenyalar a un company el perfil dels que sortiren elegits, i vaig encertar totalment.

Eren grups de vint persones elegides aleatòriament que havien de triar dos representants.

No hi havia coneixement previ i si n'hi havia era casual. Tampoc no hi havia candidats preestablerts. Qui tenia interès en sortir elegit s'havia de presentar i s'havia de postular com a tal.

El procés era molt senzill, asseguts gairebé en rotllana -certament haguessin pogut jugar al joc suggerit per Marlo Morgan: aquells defectes que més te molesten del que tens al davant són els que has de treballar en tu mateix- els que tenien pretensions de sortir elegits deien el seu nom, professió aficions i motius pels quals creien que els altres els havien de votar. No gaire més de tres o quatre minuts d'intervenció.

En ambdós casos, de vint persones, més de la meitat no en volien saber res, però ni va haver cinc o sis que

mostraren interès en ser elegits -anava contant en Biel-.

En el primer cas hi havia un capellà que va fer una intervenció impecable, lògica i raonada; una joveneta simpàtica i agradable que va mostrar ganes i il·lusió; una senyora enjoiada que assegurava tenir molt de temps i predisposició per servir als altres; un home de mitja edat que es va presentar com a empresari, que no havia pogut estudiar però que amb enginy i feina no li havia anat malament; un senyor d'edat que va prometre "el oro i el moro" i no sé qui més...

Tots van votar en secret i ... saps qui va guanyar? El capellà?, idò no, dos vots. La senyora enjoiada?, tampoc, solament va tenir el seu vot... els elegits van ser l'empresari que era fruit del seu esforç personal i la joveneta que va vendre il·lusió amb simpatia.

Te ben assegurat que no me'n sabia avenir. Si abans de la votació m'haguessin demanat qui guanyarà?, hauria dit el capellà i el senyor amb experiència que ho sabia tot. Idò no.

La segona vegada, dos anys després, quan vaig viure un procés semblant -afegia en Biel mentre de cua d'ull vigilàvem els cotxes en passar pel pas peatonal-, les persones eren diferents, però els models semblants: un professor de la Universitat que com va dir "estava en moltes batalles"; una senyora viuda que tenia els fills grans i temps, molt de temps; un jove que encara estudiava i treballava alhora, un altre jove que s'autodefinia com a empresari dedicat a la venda de productes per a animals; un senyor d'edat amb ulleres obscures que va dir "m'interessa" i res més; un arqui-

tecte modest "me dedic a fer obres petites i puc ajudar a..." i no se qui més... Vaig escriure l'ordre en un paper i, atenent l'experiència anterior, no vaig fallar en la previsió: van triar l'arquitecte i el jovenet que estudiava i treballava.

A lo millor és casual -seguia en Biel- però cert és que en ambdós casos, la majoria de vots van anar a parar al mateix perfil de persona: persones normals, properes, esforçades, amb empatia i que sabien vendre il·lusió, ganes i també utilitat.

A qui no va votar la gent?

Ni els "rates-sàvies" que ho saben tot i es possessionen per damunt els altres mortals.

Ni les "rates presumides" que es posen pintadetes en el balcó per veure passar els altres animalons.

Ni els serrats-eixuts que diuen "jo som aquí, ja em triareu si em voleu".

Ni aquells que venen fum no gaire creïble, ni...

Ja t'ho dic jo: gent normal, propera i útil -acabava en Biel-, amb veu baixeta però contundent.

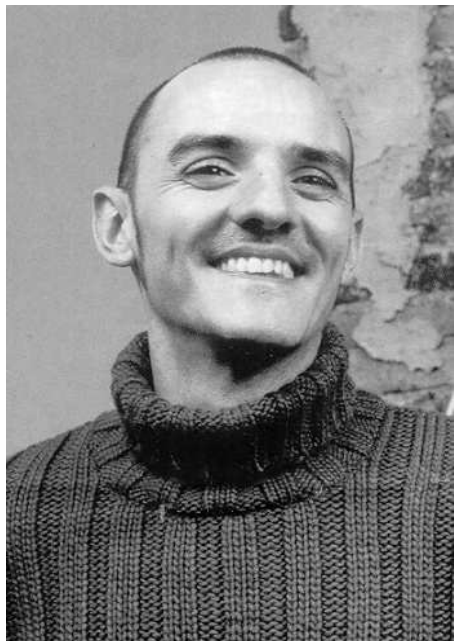
Ja sé que no té res a veure amb les municipals -afegia- aquí tots ens coneixem la vida i els miracles, potser és una altra cosa, però... la meua experiència és aquesta que et dic.

No, no me demanis que traspassi la meua experiència a Sant Llorenç, les circumstàncies no són les mateixes. Però mira, ara que ho dius, potser sí que podríem fer una quiniela si els cinc candidats es postulaven davant quinze persones desconegudes. No hi fariem gaire enfora, no.

I si la contarella d'en Biel fos un conte indú potser acabaria dient...

I el mestre diu, en unes eleccions entre gent desconeguda tenen més probabilitats de ser elegits aquells que es mostren més proper més il·lusionats i més útils.

I és poc probable que surtin elegits aquells que no aporten cap valor ni aquelles que, potser sense voler, es mostren altius i superior als electors.

BIENNAL DE VENÈCIA

L'artista llorencí Joan Morey, juntament amb altres sis joves creadors que formen part del projecte "Bad Boys", participarà a la secció paral·lela de la Biennal de Venècia d'enguany amb un muntatge titulat "To die for".

La creació, realitzada en vídeo, com moltes de les que sol exposar, juga amb el tema de la mort, les relacions necròfiles i l'erotisme i intenta provocar l'espectador a més d'integrar-lo dins l'obra.

Des d'aquí volem donar l'enhorabona al nostre paisà per la seva persistent i reconeguda lluita per mostrar les seves obres més enllà de les nostres fronteres.

TREN

Després de gairebé 26 anys sense passar i gràcies, en part, a les incansables mobilitzacions de la part forana de Mallorca, a començaments de maig es va restablir la línia de tren entre Palma i Manacor.

Les estacions han estat remodelades i la línia fèrria i les travesses s'han canviat de dalt a baix, de manera que el trajecte és molt més còmode que abans. També s'han evitat molts de passos a nivell a base d'alçar les carreteres i baixar les línies allà on ha estat possible. A Petra l'han tret del poble, tot i l'oposició d'una part de la població.

Ara només hi manca que també arribi a Artà passant per Sant Llorenç, encara que el fracàs del Pacte de Progrés pot fer perillar el projecte. Esperem que no sigui així.

MOLÍ D'EN BOU

La tertúlia d'aquest mes al Molí d'en Bou va ésser diferent de les altres. Aquesta vegada es tractava de saber la posició de cada candidatura davant el tema de la immigració, per això es convidaren els caps de llista perquè,

moderats per Zohra Laroussi Elkati, parlassin de diversos aspectes relacionats amb els immigrants i la seva integració dins la societat llorencina.

Alguns duïen la intervenció preparada i d'altres se'n sortiren així com pogueren, però no crec que la situació de la mescla de cultures, races i religions fos tractada amb la profunditat que mereix.

En acabar les exposicions hi va haver una mica de debat, però a l'hora del sopar es parlava més de les possibilitats electorals de cada grup que no dels immigrants.

Tot i així va ésser una bona vetlada que va servir per començar a conèixer una mica més els nous polítics locals.

ELECCIONS

Encara que el nombre de partits que es presentaren a les eleccions va quedar reduït a la meitat, la campanya va estar ben aprofitada per totes les formacions.

Hi va haver presentacions de coalicions, mitins, taules rodones, sopars amb gelat i tot, líders autonòmics, presidents i fins i tot camionades de gent desplaçada fins a Ciutat per aclamar els candidats.

La crisi va venir després de les eleccions, perquè la gent ja s'havia avesat a sopar de franc i es va haver de tornar posar el davantal i escurar.

De totes maneres, quatre anys passen en un satiamen i a l'instant hi tornarem a ser.

Josep Cortès

Joies i afeminis**literdenocer
objectdenegal****Rector Pasqual. 8
Sant Llorenç****FONTANERIA****JOAN MIQUEL****C/ Verge Trobada, 46. - Mobil 636089861
07530 SANT LLORENÇ**

Pirates

La policia local de Sant Llorenç des Cardassar, amb motiu de la XI Fira Ramadera de Son Carrió celebrada el passat diumenge dia 11 de maig, va intervenir un total de 147 CD pirates que es trobaven a la venda ambulant.

Per tal motiu, s'estan instruint diligències judicials per pressumptes delictes contra la propietat intel·lectual, que s'imputen a dos ciutadans senegalesos, la identitat dels quals

respon a les inicials de M.M., de 31 anys i C.T.K., de 25 anys, respectivament.

Posteriorment, tant les diligències com el material incautat seran remesos a l'autoritat judicial.

La policia local
(enviat per correu electrònic)

Seguretat ciutadana?

El divendres de les festes de Son Carrió hi va haver per Sant Llorenç un grup de sudamericans que, aprofitant que tots els policies eren a festa, es va dedicar a entrar dins un parell de cotxes, forçant-los, per intentant trobar qualche dobler. Un d'aquests cotxes era el meu. Quina va esser la meva sorpresa quan, dissabte de matí, vaig sortir de ca nostra per anar a fer feina i vaig veure el cotxe amb l'interior tot girat damunt davall. Gràcies a Déu no m'havien robat res,

però la porta estava ben forçada i torta perquè es veia que havien fet força amb una palanca.

A migdia, quan vaig arribar a ca nostra, vaig telefonar al mòbil de la policia de Sant Llorenç i un jove em va informar que no hi havia ningú, però que devers les dues i mitja hi hauria qualcú al local de davant l'Ajuntament. Com us podeu imaginar, a l'hora indicada tampoc no hi va haver ningú. Torn telefonar i s'hi posa una al·lota (es veu que

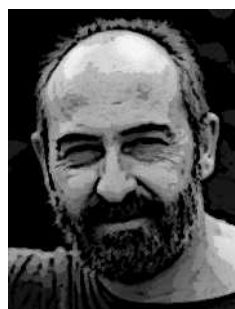
hi havia hagut canvi de guàrdia) i em diu que ho sent molt, que només eren tres, i tots tres eren a Son Carrió, que hauria d'esperar a dilluns per fer la denúncia, i, a més, que hauria d'anar a l'oficina de Sa Coma.

Això és una vergonya que ja es repeteix massa sovint. És increïble que un poble com Sant Llorenç pugui passar tot un cap de setmana (sobretot els vespres) sense policia.

Seguretat ciutadana, a on!?

Una ciutadana llorencina

Opinió

A la vista dels articles publicats en aquesta mateixa pàgina, jo també vull donar la meva opinió, recolzada per una experiència personal relacionada amb la policia.

Fa poc temps que, en una sortida en bicicleta amb un grup de companys, un cotxe en va tomar un ben davant la fusteria de son Colom, a l'entrada del poble venint d'Artà. Cridàrem l'ambulància i la guàrdia civil però aquesta darrera no se'n va voler fer càrrec perquè estàvem dins un nucli urbà. Més tard va comparèixer un membre de la policia

local, que va prendre nota de l'accident i ens va dir que per fer l'atestat ens hauríem de desplaçar fins a l'oficina de Sa Coma, ja que tot hi estava centralitzat.

Compartesc la indignació de la llorencina esmentada abans, ja que si llogam una casa a la plaça de l'Ajuntament i Sant Llorenç -almanco ho creia així- és el nucli més important del municipi, per què el centre de la policia està a la vorera de la mar i no dins el poble? Començarem amb un parc de la mar, continuarem amb l'auditori i seguim amb la policia, què vendrà després? Potser l'Ajuntament? No m'atreviria a assegurar el contrari.

D'altra banda, si consideren que han de denunciar els immigrants que es guanyen la vida venent compactes co-

piats, que ho facin, i per ventura les grans companyies discogràfiques els estaran immensament agraïts per la valuosa contribució al sanejament del seu compte de resultats, però som dels qui pensen que els llorencins s'estimarien més que dedicassin una part dels seus esforços en fer la vida del poble més tranquil·la del que és en l'actualitat.

Està bé que encalcin els qui atempten contra la propietat intel·lectual, però tampoc no estaria malament que se'n cuidassin una mica de la propietat material i que, si ve el cas, un llorencí no s'hagués de desplaçar fins a Sa Coma per donar part d'un robatori, un accident o un denou de conseqüències més greus, com ha passat darrerament pel nostre poble.

Josep Cortès

Guillem Nadal a ca n'Apol·lònia

Guillem Nadal, amb unes 50 exposicions individuals i més de 100 de col·lectives que l'avalen, és, sens dubte, un dels noms més sòlidament instal·lats en el nostre panorama artístic actual.

L'exposició d'en Guillem a ca n'Apol·lònia se centra sobretot en el paisatge. Un paisatge que, com la terra, la natura, són constants dins la seva obra. Encara més, ens fa difícil fer referència a l'obra d'en Guillem sense aquesta vinculació. Els seus quadres no són només una nova visió del paisatge, són també un llenguatge narratiu que propicia la reflexió sobre el pas del temps.

Segurament són moltes les definicions que podria donar a la seva obra, però, si em centr en l'exposició de ca n'Apol·lònia, hi trob un exemple de la bellesa. Una bellesa manifestada sensiblement amb la passió de qui se serveix de la pintura com a transmissió directa dels sentiments.

Si acceptam que cada poeta vol donar un valor propi i universal alhora al seu art, podem dir que els quadres d'en Guillem no sols inspiren o poden inspirar poesia, com en són prova els sincers poemes de José Carlos Llop que surten al catàleg, sinó que són clarament obres poètiques. D'una mirada profunda dels seus quadres ens vénen a la me-

mòria paraules tan poètiques com absència, tendresa, encant, misteri, quietud...

D'aquesta contemplació un té la impressió que en Guillem experimenta una recerca constant. Pot ser per això la seva expressivitat, el seu caràcter, té molt a veure amb els seus treballs pictòrics.

El rigor amb la seva investigació plàstica, la vitalitat de les seves pintures, el risc amb l'ús de la matèria, la plena coherència dels seus treballs, la voluntat de seguir experimentant... donen a les seves obres un interès especial.

Les obres no fan sinó, prendre de la natura, part de la memòria, del record, de la identitat, com si es tractés de no oblidar, de retrobar-nos amb els nostres avantpassats, amb la vida i en la mort, una altra constant dins la tra-

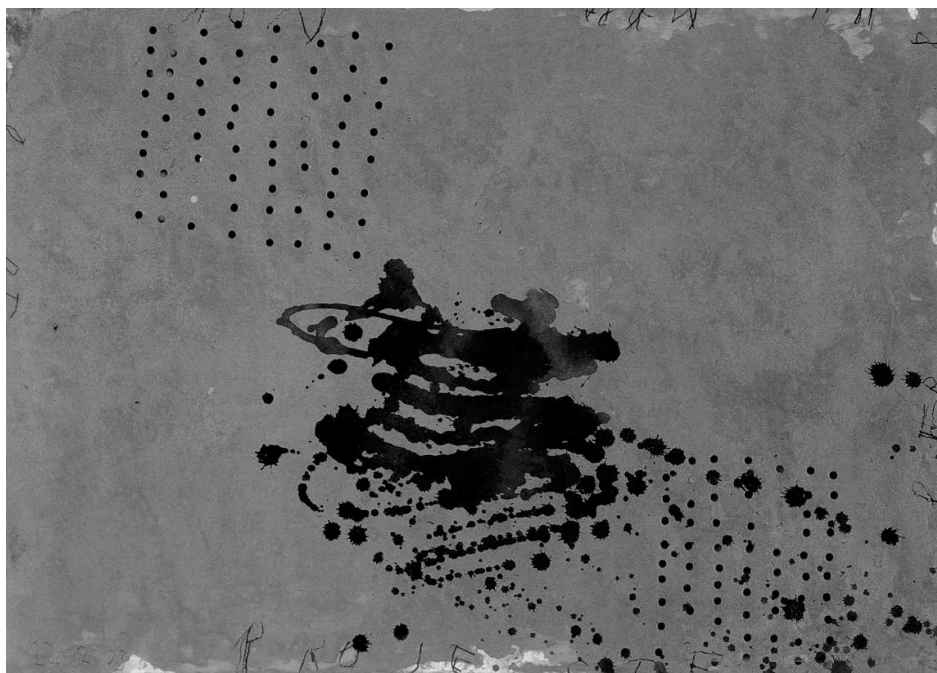

jectòria d'en Guillem.

El seu expressionisme, interessat en els processos de l'entorn natural, planteja la paradoxa entre la bellesa i l'autodestrucció, entre l'existència i la mort. Al voltant d'aquesta creativa reflexió, en Guillem encara va més enllà, cerca en el passat per donar sentit al present.

D'entrada els seus quadres poden semblar abstractes, però després d'una observació detinguda, hi sorgeixen aquests paisatges imaginaris, aquests mapes, aquesta recerca d'una sensibilitat que tal vegada cerca l'equilibri i l'harmonia entre l'home, que se sent present sense ser-hi, i la natura.

Sens dubte, aquesta exposició esdevé una magnífica oportunitat per conèixer l'obra d'en Guillem. Podria seguir parlant d'aquesta obra, hi trobaria a part de la seva senzillesa, certes connotacions mitològiques i antropològiques, però també hi trob una certa energia que ens trasllada al límit de l'existència, tal vegada a l'enigma de l'eternitat. Per a mi, les obres parlen per elles mateixes, però, tot això ho hauran de descobrir, o no, amb una visió més profunda i concreta d'una obra que reclama noves i assossegades mirades. Des d'aquí us convid a fer-ho fins el 30 de juny a ca n'Apol·lònia.

La victòria del PP

Per a desgràcia dels que en tot moment hem donat un suport crític i matisat a l'actual experiència progressista, la dreta ha tornat a recuperar el poder després d'una llarga travessia pel desert. L'agost de 1999 començarem a escriure els articles encoratjant les iniciatives avançades del Pacte (normalització lingüística, ecotaxa, millora de l'agricultura, recuperació del tren, parcs naturals...) i a senyalar els errors que podrien perjudicar l'avenç de l'esquerra dins de la nostra societat: la constant persecució i criminalització d'Els Verds, el fracàs territorial, el greu error de Jaume Carbonero amb l'oficina de l'Ibavi a Eivissa desmuntant l'eficient treball que allà s'havia fet, la mala gestió de la política sanitària portada a terme per Josep Carbonero que s'ha posat en contra la majoria de col·lectius de treballadors del sector sanitari i, per a més inri, el desgavell final d'aquest doctor -ajudat per Ignasi Ribas- portant a judici l'escriptor nacionalista i d'esquerres Jaume Santandreu, en els darrers dies de la campanya electoral... Des d'aquestes mateixes pàgines i, precisament, per evitar el retorn de la dreta al poder, ho hem advertit durant quatre anys.

Però no han servit de res les advertències que, des dels diversos col·lectius nacionalistes i d'esquerra que donam suport al Pacte, hem fet durant aquests anys. I allò tan temut, és a dir que l'experiència progressista esdevingués, com desitjava la dreta, «un parèntesi en la història de les Illes», s'ha consumat. Malauradament ens resta prou temps per anar analitzant responsabilitats, les causes profundes de la desfeta. Ara, el que més ens preocupa és la possible liquidació de les línies polítiques que ja s'havien iniciat amb prou bons resultats. El més inquietant és la frenada que hi pot haver en tot el procés de normalització cultural i lingüística que tan encertadament portaven endavant Damià Pons, Joan Melià i el seu equip de col·laboradors. En el fons, i no ens enganyem al respecte, el «bilingüisme» que defensa Jaume Matas, en un context de ple predomini mediàtic del castellà, tan sols significà la lenta però segura substitució del català per l'espanyol. El poder omnímode de l'Estat, els mitjans de comunicació, les onades d'immigrants, l'arribada de molts treballadors de cultura hispanòfona, tot plegat tan sols contribueix a consolidar la substitució del català pel castellà fins a fer-la irreversible.

Les altres possibles conseqüències de la victòria del PP ja s'han insinuat en la passada campanya electoral: creixement del pla d'autopistes sense tenir en compte el consum de recursos i territori; anul·lació del Parc de Llevant i conversió del de Tramuntana en una simple mesura decorativa en la línia del que volien Munar i els sectors més contraris a la política de la conselleria de Medi Ambient. Tampoc no crec que se salvin els plans de manteniment, preservació i ampliació del teixit agrícola de la nostra comunitat autònoma que portava encertadament Mateu Morro des de la Conselleria d'Agricultura. El possible pla territorial que s'hauria d'haver redactat en la passada legislatura, segurament quedarà per sempre el somni d'«allò que hauria estat possible i ja no ho és».

La derrota del PSM

Ja no són possibles els jocs de mans i la xerrameca buida del polític professional que amb un parell de beneitures vol amagar la realitat. Quatre formacions polítiques d'esquerra, nacionalistes i ecologistes han fracassat rotundament en aquestes eleccions. El Pacte ha fracassat, entre moltes altres raons, perquè han mancat els diputats d'EU-Verds, que ha perdut dos diputats; el PSM, que n'ha perdut un; la COP de Formentera, amb el seu únic diputat esvanit i Els Verds d'Eivissa i Formentera, que tampoc han aconseguit cap escó. Amb les xifres a la mà no hi ha volta de fulla ni demagògia justificadora. Però mentre tothom s'enfonsava, el zapaterisme (PSOE) guanyava escons i UM, per primera vegada en la història superava, en nombre de vots el nacionalisme d'esquerres. En el fons, com diria Mateu Morro, el Pacte PSOE-UM ha funcionat a la perfecció i ha aconseguit el seu objectiu estratègic bàsic: acabar amb l'hegemonia del PSM en molts pobles. El problema és que «l'eficient» estratègia de Munar-Antich contra el nacionalisme d'esquerres també liquidava, per a una llarga conjuntura històrica, una hipotètica repetició del Pacte de Progrés.

D'entre els qui han davallat, qui ha patit la desfeta més evident, amb greus repercussions històriques per al futur de la nostra terra i la nostra cultura, és, sense cap dubte, el PSM. Perdre prop de dotze mil vots i un diputat, a part de les derrotes impressionants en municipis clau de Mallorca, obliga a una revisió a fons del que s'ha fet en vuit anys d'exercici del poder polític en aquesta comunitat. Caldria revisar si ha estat la via més convenient aquell camí tan lloat, el del «pragmatisme» enfront el «radicalisme utòpic forassenyat» del qual parla l'amic Antoni Marimon en el seu llibre Història del PSM: entre la realitat i la utopia, és a dir l'exigència ecològica, ètica, republicana i nacionalista tan blasmada pels «homes de seny». Evidentment, amb la ideologia de la «gestionitis» s'ha arribat a assolir el poder i, ningú no ho nega, les conselleries del PSM (Educació i Cultura, Agricultura) han fet una bona feina... Ara, i amb urgència, el que es tracta és d'analitzar per quins motius el pragmatisme de la direcció no serveix per a consolidar el teixit associatiu del nacionalisme d'esquerres, per quins motius l'electorat els ha girat l'esquena, quines són les causes per les quals el PSM, elecció rere elecció, no aconsegueix no solament superar, ni que sigui en petits percentatges, sinó consolidar el sostre electoral obtingut.

Durant quatre anys hem advertit per a les distintes formacions progressistes d'alguns errors i mancances que s'havien de solucionar per tal de consolidar l'experiència progressista. Però no sabem el que s'esdevé amb les direccions dels partits que han perdut les eleccions: o no llegeixen la premsa o, el que és pitjor, no escolten ni els interessos dels consells dels seus propis votants i simpatitzants.

Alguns sospiten que el PS de Mallorca ha fet d'UM, i que, posats a fer d'UM, l'equip de Munar ho fa força millor, de manera que el PSM només té qualche possibilitat d'èxit si fa de PSM.

1987

El **3 de gener**, La Fura dels Baus guanya el premi Ciutat de Barcelona de teatre per l'obra "Suz o Suz".

El **29 de gener**, mor a Barcelona, el poeta, periodista i assagista Josep Vicens Foix.

El **12 de febrer**, una sentència del Tribunal Suprem posa fi a un procés iniciat el 1974 a instàncies de diversos grups ecologistes balears i estableix que sa Dragonera no pot ser urbanitzada.

El **31 de març**, s'inicia, a Madrid, el judici contra els responsables de la síndrome tòxica provocada per l'oli de colza desnaturalitzat que va afectar milers de persones l'any 1981.

El **13 d'abril**, s'arriba a un acord entre Portugal i la Xina per retornar la colònia portuguesa de Macao a la sobirania Xina l'any 1999.

El **30 d'abril**, la ciutat de Berlín commemora el 750 aniversari de la seva fundació.

El **5 de maig**, el Banc d'Espanya posa en circulació els nous bitllets de 10.000 pessetes.

El **12 de maig**, se celebren les primeres eleccions sindicals de la policia amb un clar triomf del Sindicat Unificat de Policia (SUP), de tendència aperturista.

El **15 de maig**, el colombià Lucho Herrera, de l'equip Cafè de Colòmbia, es proclama guanyador de la Volta Ciclista a Espanya.

El **29 de maig**, una avioneta pilotada pel jove alemany Mathies Rust deixa en ridícul el sistema de control de l'espai aeri soviètic en aconseguir aterrar a la mateixa Plaça Roja de Moscou.

El **2 de juny**, mor a Madrid el guitarrista Andrés Segòvia.

El **6 de juny**, a París, Steffi Graf,

tennista de disset anys de la República Federal Alemanya, es proclama guanyadora del torneig de Roland-Garros en guanyar en la final a Martina Navratilova per 6-4, 4-6, i 8-6.

El **19 de juny**, ETA col·loca una bomba a l'aparcament del supermercat Hipercor de Barcelona; l'explosió causa 21 morts i més de 35 ferits.

El **22 de juliol**, a Roma, el marroquí Said Aouita es converteix en el primer atleta que romp la barrera dels 13mn en els 5000m, establint el record del món en 12mn 58s 39/100.

El **29 d'agost**, a París, la cantant Madonna ofereix un concert en el parc de Sceaux davant unes cent trenta mil persones.

El **6 de setembre**, el pilot català Jordi Tarrés guanyà a la localitat suïssa de Grimmelalp el campionat del Món de Trial.

El **16 de setembre**, a la clínica Puerta de Hierro de Madrid, un malalt de Parkinson, rep per primera vegada a Espanya el trasplantament en el cervell de cèl·lules suprarrenals.

El **18 d'octubre**, Federico Mayor Zaragoza és elegit director general de la UNESCO.

El **30 d'octubre**, a l'observatori astronòmic Roque de los Muchachos de l'illa canària La Palma, es presenta el telescopi "William Herschel" de l'Institut Astrofísic de Canàries, que, amb un mirall de 4,2 m de diàmetre es converteix en el telescopi òptic més gran d'Europa.

El **12 de novembre**, a Nova York el quadre "Els Liris" de Van Gogh és adjudicat en la subhasta de Sotheby's per 6.144 milions de pessetes la quantitat més gran pagada per un quadre.

El **8 de desembre**, Reagan i Gorbtxov signen l'acord INF per a l'eliminació dels míssils nuclears d'abast mitjà.

El **21 de desembre**, Yuri Romanenko, membre de la tripulació permanent de l'estació espacial soviètica MIR, bat el record de

permanència a l'espai amb 327 dies en òrbita.

1987 a les Illes Balears

* Arran d'uns viatges realitzats per un grup de mallorquins al camp de refugiats de Tindouf, al sud-oest d'Algèria, es crea l'Associació Mallorquina d'Amistat amb el Poble Saharià.

* Es funda, a Palma, l'Associació per la Revitalització de Centres Antics - ARCA- per difondre el patrimoni arquitectònic de les Illes Balears i revitalitzar socialment i culturalment els centres antics.

* La població ocupada resident a les Illes Balears era de 217.826 persones.

* S'edita a Palma, per l'Obra Cultural Balear, "El Mirall" que publica articles d'informació general i de divulgació de la cultura.

* Es crea el Fons per a la Foca de la Mediterrània -FFM- entitat conservacionista d'àmbit estatal que es dedica al foment del coneixement i a la protecció de la foca mediterrània o vell marí.

* Per iniciativa de la Conselleria de Sanitat i Acció Social i del Bisbat, neix el Projecte Home Balears, que té com a objectiu la recuperació dels drogaadictes i la seva rehabilitació i reinserció social.

* Amb l'objectiu del foment de la cultura pròpia i vinculada al PSM-Nacionalistes de Mallorca es promou a Palma la Fundació Emili Darder.

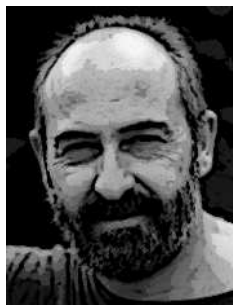
* Es funda a Palma l'associació socio-educativa Grup d'Educadors de carrer i treball amb menors -GREC-.

Carta oberta a Manuela Meseguer

Josep Cortès

A la revista del mes passat publicarem una carta de Manuela Meseguer, cap de llista del Partit Popular a les passades eleccions municipals, en la qual feia una sèrie de puntualitzacions a un article meu de la revista del març d'enguany. Essent el director de Flor de Card i, per tant, tenint l'avantatge de llegir els articles abans d'esser publicats, vaig optar, com sempre, per no fer ús d'aquest avantatge contestant-li a la mateixa revista, però ara, passat el temps que toca, crec que convendria dir dos mots sobre la seva carta.

Estima na Manuela que a més de comentar que "me mereixia tots els respectes com a persona i que la considerava correcta i decidida", també havia de posar que era treballadora. Possiblement tenguí raó i que, a més d'això, compti amb moltes altres virtuts que desconec, però també haurà de convenir amb mi que, essent l'única que vaig bravejar en el meu article, tampoc no es tractava de fer-ne un panegíric, no fos cosa que es pensassin que m'havia afiliat al Partit Popular! D'altra banda, estic segur que el qualificatiu de "treballador" el podríem aplicar perfectament a tots els candidats de totes les llistes que es presentaren a les eleccions i, per tant, no suposa un distintiu d'ella tota sola... Bé, segur lo que es diu segur, no hi estic, però per ventura convé més deixar aquest aspecte per una altra ocasió...

En el segon paràgraf m'acusa, entre d'altres coses, de no parlar de partits, de coalicions, dels caps de llista, dels programes i de no esser objectiu. Jo, la veritat, pens que sí que vaig parlar de partits, de coalicions i dels caps de llista, però a lo millor no em vaig explicar bé... Dels programes és ver que

no en vaig parlar, perquè fa estona que consider que no tenen cap importància, ja que de deu vegades nou -per no dir deu- no diuen més que mentides i l'endemà de les eleccions els polítics els llancen a la paperera, sobretot si aconsegueixen el poder.

Quant a què no som objectiu, la veritat, com que mai no ho he pretès, no tenc més remei que donar-li la raó. En el meu article -i a tots els que escric- no pretenc erigir-me com a portaveu de l'opinió del poble, com solen fer molts de polítics -sobretot en temps d'eleccions-, ni som tan cregut que em situï partdamunt del bé i del mal, sinó que únicament don el meu punt de vista sobre els temes que consider d'un cert interès. Etimològicament parlant -i en to de broma- diria que si fos un objecte seria *objectiu*, però com que som un subjecte, inevitablement he d'esser *subjectiu*. De totes maneres li aniria molt bé, a na Manuela, ara que s'ha llançat dins el món de la política, si tot el que diran d'ella ho fessin de cara a cara i posant el nom davall, perquè podria esser ben bé que en rebés més d'una, d'endemesa, que no sabrà d'on li ha sortit. Segons tenc entès, no hi ha ningú que es presenti per força a les eleccions, sinó que ho fan perquè volen i a Mallorca solem dir que "qui no vol pols que no vagi a s'era".

Més envant continua dient que podria haver parlat d'altres coses com l'endeutament municipal, el deteriorament de la zona costanera, la inseguretat ciutadana... o dels problemes autonòmics promoguts pel Pacte de Progrés. Aquí, na Manuela, i que em perdoni, crec que va pixar fora del test, com diuen en bon mallorquí.

Des de fa més de trenta anys venim denunciant des de Flor de Card tots els problemes del municipi, no només els tres que ella esmenta -que també sinó qualsevol que afecti al nostre poble, i ho feim tant als articles particulars com als Editorials, que normalment me'n cuid jo de redactar. El que no hem vist mai publicat, per cert, són les seves opinions sobre Sant Llorenç, ja que sembla que la majoria dels polítics només s'adonen

de la importància dels problemes quan s'atraquen les eleccions.

En relació a què hagués pogut parlar d'altres temes autonòmics, és clar que sí, però no només del Pacte de Progrés, com a ella li agradaria, sinó també del Partit Popular, com els casos Bitel, on se l'acusa d'espiar el correu electrònic d'alguns membres del PSOE, el de Formentera, en el qual hi ha seriosos indicis de frau electoral, en haver-s'hi empadronat un caramull d'emigrants a Sudamèrica, per exemple. No en vaig parlar perquè considerava que m'havia de limitar a Sant Llorenç i, a més, perquè no crec que hagi de donar explicacions a ningú sobre els temes dels meus articles. Si ella troba que ha de parlar d'aquests o altres assumptes que en parli i, si vol, ho publicarem a la revista, però que no em digui a mi del que he de parlar en els meus, no en mancaria d'altra.

Pel que respecta a les línies que he dedicat a la coalició GISC-PSM li he de dir que no tenc costum de comptar-les. Per ventura ho hauria de fer, però el meu sistema de treballar compta més amb la imaginació que amb les matemàtiques, què vol que li digui? De totes maneres, sembla que els llorencins també han pensat més o manco com jo i han dedicat a l'esmentada coalició moltes més línies -o vots- que a les altres candidatures, inclosa la seva.

Finalment, estic content que na Manuela voti a favor de la pau, però també ha d'esser conscient que si es presenta baix de les sigles d'un partit assumeix tot el seu contingut programàtic, tant si hi està a favor com si no, i no cal oblidar que en el Parlament la postura del PP a favor d'en Bush no va tenir ni un sol vot en contra.

Per acabar, no em queda més que donar-li l'enhorabona pels resultats obtinguts i reiterar-li que no tenc res en contra seva ni contra molts dels membres de la seva llista, amb els quals m'uneix una bona amistat, però també em vull reafirmar en la mateixa opinió sobre el PP que vaig esmentar en el meu article anterior: la guerra va esser una immoralitat i els seus la recolzaren.

Eleccions municipals

	2003					1999			
	S. Llorenç	S. Carrió	Sa Coma	Total	%	vots	%	diferència vots	%
GISC-PSM	486	504	312	1.302	40'20	1337	44'00	-35	-3'80
PP-UC	547	25	143	715	22'07	506	16'64	+209	+5'43
PSOE	452	12	123	587	18'12	186	6'12	+401	+12
UM	231	8	34	273	8'43	226	7'43	+47	+1
AGIN	154	15	88	257	7'93	309	10'17	-52	-2'24
Blancs	52	4	12	68	2'11				
Nuls	30	3	4	37	1'14				
Totals	1952	571	716	3.239		3.038		+201	

Distribució dels escons

	1	2	3	4	5	6	7
GISC	1302	651	434	325	260	217	186
PP-UC	715	357	238	178			
PSOE	587	293	195				
UM	273	136					
AGIN	257	128					

Regidors**GISC**

Mateu Puigròs
Miquel Galmés
Guillem Llull
Dolors Sánchez
Antoni Aguilar
Francesca Genovard

PP-UC

Manuela Meseguer (PP)
Bartomeu Mestre (UC)
Aina Maria Vaquer (PP)

PSOE

Maria galmés
Francesca Servera

UM

Pasqual Soler

AGIN

Joan Santandreu

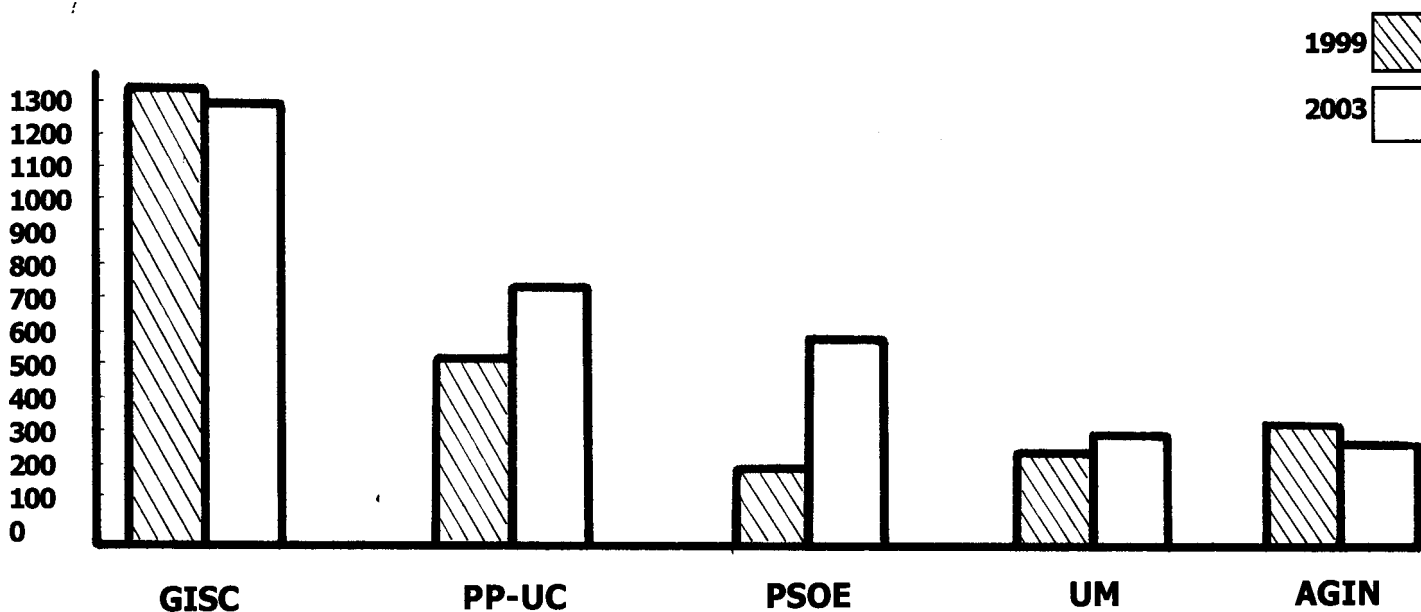

Eleccions autonòmiques

	S. Llorenç	Son Carrió	Sa Coma	Total	%	1999	Difer.
PP	999	268	289	1.556	49'71	1.170	+386
PSOE	280	90	210	580	18'53	310	+270
PSM	268	65	55	388	12'40	683	-295
UM	262	61	36	359	11'47	473	-114
EU-EV	37	38	42	117	3'74	97	+20
Altres	40	11	11	62	1'98	41	+21
Blancs	31	17	10	58	1'85	45	+13
Nuls	7	1	2	10	0'32	12	-2
Total	1924	551	655	3.130		2.836	+294

Percentatge de votants

	S.Llorenç	S.Carrió	Sa Coma	Total	1979	1983	1987	1991	1995	1999
Cens	2.542	700	1.465	4.707						
Vots	1.952	571	716	3.239						
Total	76'79	81'57	48'87	68'81	66'6	72'5	77'8	74'7	75'7	72'7

ANNABEL LEE

Ja fa molts, molts d'anys
en una certa regió vora la mar,
vivía una donzella a qui podreu conèixer
amb el nom d'Annabel Lee;
i aquella donzella no vivia
amb cap altre pensament que no fos
el d'estimar-me i ser estimada per mi.

Jo era un nen i ella era una nina,
en aquella regió vora la mar:
però amàvem amb un amor que era més
que amor, jo i la meva Annabel Lee;
amb un amor que els alats
serafins del Cel
ens envejaven a ella i a mi.

I aquesta va ser la raó per la qual,
fa ja tant de temps,
en aquella regió vora la mar,
un vent bufà d'un núvol, i gelà
la meva bella Annabel Lee;
per la qual cosa
el seu parent de bona nissaga va venir
i se l'endugué lluny de mi,
per tancar-la en un sepulcre
en aquella regió vora la mar.
Els àngels havien perdut
la meitat de la seva felicitat en el Cel
quan m'envejaven a mi i a ella
-Sí!- i aquesta va ser la raó
(com tots els homes saben,
en aquella regió vora la mar)
per la qual aquell vent del núvol,
vingué a la nit,
i gelà i matà a la meva Annabel Lee.

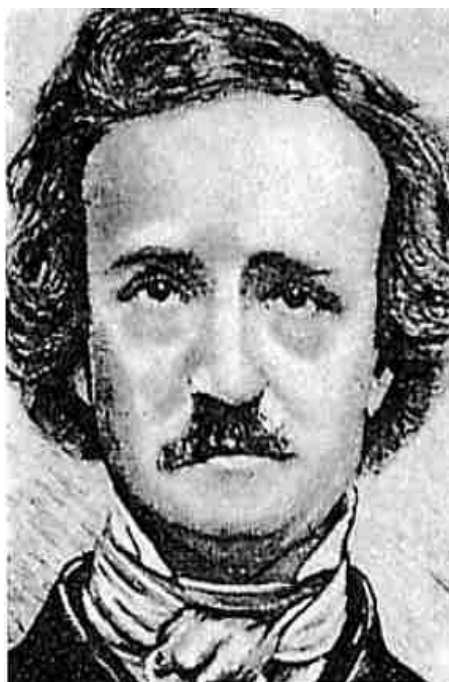
Però el nostre amor
era molt més fort que l'amor
dels que tenien més anys que nosaltres,
de molts més savis que nosaltres -
i ja mai, ni els dimonis que habiten
en el més pregon de la mar,
podran desprendre la meva ànima
de l'ànima de la bella Annabel Lee;

Perquè la Lluna mai brilla, sense dur-
me ensomnis
de la bella Annabel Lee;

I les estrelles mai s'aixequen sense que
vegi els brillants ulls
de la bella Annabel Lee;

I, per això, tota la nit, jec devora
la meva amada -la meva amada-
la meva vida, i la meva núvia,
en el sepulcre, vora la mar,
en la seva tomba, vora la sonora mar.

"Annabel Lee" és un poema d'Edgar Allan Poe (Boston, 1809-Baltimore, 1849), poeta i novel·lista nord-americà, que es va fer cèlebre gràcies als seus relats de por i de misteri (*L'escarabat d'or*, *La caiguda de la casa Usher*, *El gat negre...*) i a alguns dels seus poemes, que aconseguiren certa fama mundial, com és el cas del que us presento o d'altres, com "*El Corb*" o "*Les Campanes*". Durant molts anys, a més d'escriure, també realitzà una gira per diverses parts d'Estats Units per tal de recitar alguns dels seus poemes i explicar els secrets del seu procés creatiu. Algunes d'aquestes conferències foren recollides i encara avui s'analitzen en moltes escoles. Per exemple és conegudíssim el text en el qual explica el procés mitjançant el qual construí "*El*

Corb", un dels seus poemes més famosos. També caldria afegir que fou una persona molt problemàtica (va ser expulsat de l'acadèmia militar de West Point i de la Universitat de Virgínia) i que durant tota la seva vida lluità contra la seva addicció a l'alcohol. Però a part d'això, Poe serà recordat com un dels grans escriptors nord-americans del segle XIX, que amb uns trets molt romàntics (basta recordar el seu gust per l'obscuritat i tot el que representi misteri) aconseguí realçar la literatura d'aquest país.

Poe, a "*Annabel Lee*", ens presenta una atractiva i tendra història d'amor i ho fa, seguint el seu estil propi, sota una aureola molt romàntica (apareixen elements sobrenaturals, és un amor etern que fins i tot dura més enllà de la mort...). Concretament ens mostra una parella d'un lloc remot (en cap moment ens indica el lloc concret on passa la història, només es limita a indicar-nos que és "una regió vora el mar", com si volgués donar al poema un cert aire misteriós i llegendari) que ja de molt joves se sentien atrets l'un per l'altre i que al final acabaren per gaudir del seu amor. Però aquest era tan gran i pur que els habitants del cel, els àngels, se sentiren gelosos i congelaren la bella Annabel. Però ni així aconseguiren tallar aquest amor tan fort que sentien els dos joves i de fet l'amant (que en el poema és el protagonista i el que ens conta la història en primera persona), una vegada morta, encara era capaç de sentir-la a la seva vora, sobretot mitjançant el somni (tema també molt romàntic). En conclusió: estam davant un poema amorós, contat amb cert to narratiu i llegendari, la qual cosa, a més del propi tema, l'aproxima molt a alguns dels contes més representatius d'Edgar Allan Poe.

AMA, AMA Y ENSANCHA EL ALMA

iiiAma, ama y ensancha el alma!!!
Quisiera que mi voz fuera tan fuerte
que a veces retumbaran las montañas
y escucharais las mentes
social-adormecidas
las palabras de amor de mi garganta.

Abrid los brazos, la mente y repartíos

que sólo os enseñaron
el odio y la avaricia
y yo quiero que todos como hermanos
repartamos amores,
lágrimas y sonrisas.

De pequeño
me impusieron las costumbres
me educaron para hombre adinerado,
pero ahora prefiero ser un indio
que un importante abogado.

Hay que dejar
el camino social alquitranado
porque en él se nos quedan
pegadas las pezuñas,
hay que volar libre al sol y al viento
repartiendo el amor que tengas dentro.

Aquesta és una cançó del grup extremeny Extremoduro, un dels grups puntals i històrics del rock "urbà" d'aquest país (juntament amb Rosendo). Concretament la cançó pertany al seu disc *Deltoya* (1992), un dels treballs més poètics i uniformes del grup extremeny. La seva música sol ser definida com a rock "brut", "de carrer" i "urbà" i sempre va acompanyada d'una lletra molt directa i crua, que no accepta floretes ni eufemismes. No obstant això, no és el típic grup que expulsa insults un darrere l'altre, sinó que amb un llenguatge "de carrer" Robe Iniesta, el vocalista i líder del grup, també és capaç de fer denúncies literàriament molt vàlides de la societat, la religió i d'altres coses que l'envolten

en general. Fins i tot és capaç d'incorporar en les seves cançons fragments poètics d'autors reconeguts com Santos Isidro Seseña, Antonio Machado o Miguel Hernández.

De fet "*Ama, ama, ama y ensancha el alma*" és un poema de Manolillo Chinato, un amic de Robe Iniesta que intenta obrir-se camí en aquest difícil món de la poesia. Per acabar aquesta introducció, vos mostraré alguns dels discs més importants d'Extremoduro durant els seus quinze anys de carrera musical: *Somos unos animales* (1989), *Deltoya* (1992), *¿Dónde están mis amigos?* (1993), *Pedrá* (1995), *Ágila* (1996), *Canciones prohibidas* (1998), *Yo, minoría absoluta* (2002).

"*Ama, ama, ama y ensancha el alma*" és una contundent crítica a la societat actual que es mou exclusivament per les coses materials, com els diners i el petroli. En contraposició la cançó defensa l'amor pur de la gent, molt millor que qualsevol cosa material que es pugui presentar. Com és d'esperar, Extremoduro no transmet aquest missatge de manera refinada ni comercial, sinó que amb el seu propi estil cru i agressiu (encara que en aquesta cançó està un poc més rebaixat).

La veu cantant posa el crit en el cel i critica una societat deplorable que neix sota un sistema capitalista que només els ensenya a donar importància als diners, oblidant-se així d'altres coses. Així els anomena "mentes social-adormecidas" i "camino social alquitranado" i afegeix: "sólo os enseñaron el odio y la avaricia". Ell, per la seva part, pensa rebel·lar-se ("me educaron para hombre adinerado pero ahora prefiero ser un indio que un importante abogado") i demana que tot hom faci el mateix ("hay que volar al sol y al viento repartiendo el amor que tengas dentro"). En conclusió, és un reclam a l'espiritualitat de l'home, tan tapada avui en dia per interessos i conveniències.

Pau Quina

Tal dia com avui

ARA FA 50 ANYS

* Que es va inaugurar la capella i l'ampliació del cementiri. Sobre el portal primitiu es conserva un dels escuts més antics de Sant Llorenç.

ARA FA 45 ANYS

* Que el Cardassar pujà per primera vegada a Tercera Divisió.

ARA FA 30 ANYS

* Que el Club Card va organitzar la "I Setmana Cultural en homenatge a Salvador Galmés", que va servir per iniciar la difusió de la figura i l'obra del nostre escriptor. De llavors ençà s'ha fet una tesi doctoral, s'han reeditat moltes vegades les seves obres i se n'han fet pel·lícules i obres de teatre.

* Que va morir Pablo Picasso.

ARA FA 25 ANYS

* Que el Club card organitzà la primera Festa del Llibre a Sant Llorenç.

ARA FA 20 ANYS

* Que se celebraren les segones eleccions municipals de l'actual democràcia. UM va treure 3 regidors; CDS, 3 més; AP, 2; PSOE, 2 i PSM, 1.

Bartomeu Brunet, de UM, va esser elegit batle.

ARA FA 15 ANYS

* Que les manoles surten a les priocessons de Setman Santa.

ARA FA 10 ANYS

* Que Pere Rosselló Bover va presentar el primer volum de les obres completes de Salvador Galmés.

* Que Margalida Fullana guanyà el campionat de Catalunya de bicicleta de carretera.

* Que s'inaugurà la plaça dels morers.

ARA FA 5 ANYS

* Que se celebrà el primer pancaritat a Son Vives.

Josep Cortès

Any Francesc de Borja Moll

Aspectes curiosos

Moll va escriure dos volums de memòries. Es titulen *Els primers trenta anys* (1970) i *Els altres quaranta anys* (1975). El tercer, que s'havia de titular *Els meus penúltims trenta anys*, no el va poder acabar per culpa d'una malaltia. Tanmateix, els dos que ens va deixar són una deliciosa font de records, ensenyances, anècdotes esmolades i comentaris assenyats. En aquest article, ens centrarem en alguns aspectes curiosos de la seva infantesa i adolescència, com també en la visió que tenia de la família i de l'educació dels fills.

Encara que avui ens sembli mentida, Moll no va sortir mai de Ciutadella fins que va partir cap a Mallorca, quan tenia 17 anys, per participar en la redacció del Diccionari Català-Valencià-Balear. Això de no sortir mai de Ciutadella, ho heu d'entendre en sentit literal, ja que no va anar ni tan sols a Maó i diu, a les memòries, que només recorda que son pare hi anà una sola vegada en tots aquests 17 anys. Val a dir que coses com aquesta, a principi del segle XX eren ben naturals.

La infantesa i l'adolescència de Moll varen estar marcades per tres característiques. Era, segons que ens conta ell mateix, tímid, somiador i dibuixant. La timidesa era bona d'entendre. Moll, de petit, va estar molt veciat per sa mare, son pare i sa padrina, ja que els cinc primers fills de la família havien mort en plena infantesa. L'avantatge va esser que, com que no es movia gaire per por que no agafàs alguna cosa, va fer una vida molt sedentària. Això, diu ell, el va preparar per a la feina intel·lectual que desenvoluparia després durant tota la seva vida. Però també hi havia un inconvenient, i és que tanta veciatura li va crear una por terrible al fracàs i una dificultat per prendre decisions ràpides.

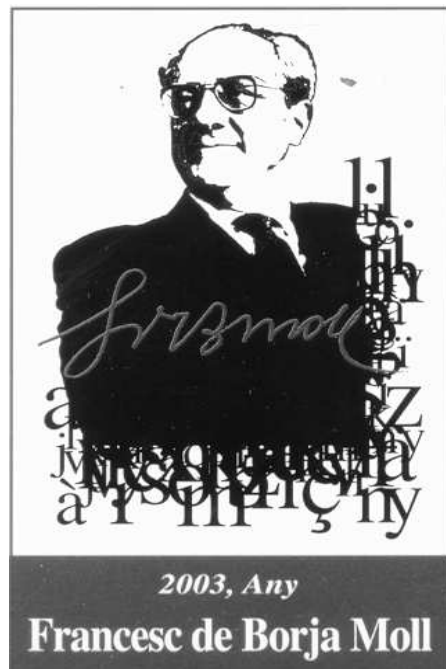
En segon lloc, el petit Moll era somiador. Però no volem dir que somiàs despert, sinó que, en dormir, somiava molt i d'una manera molt curiosa. Re-

sulta que quan estava dormint sobre el costat esquerre, tenia uns malsons terribles. Un dia se'n va témer i va provar de girar-se sobre l'altre costat. Ho cregueu o no, diu que des d'aquell dia, cada vegada que començava a somiar alguna cosa angoixosa, li bastava posar-se del costat dret per tornar a la tranquil·litat. Ja ens agradaria, a molts de nosaltres, poder capgirar els maldecaps de la mateixa manera!

I finalment, el jove Moll era dibuixant. Tota la vida, fins i tot de nin, es va aixecar devers les sis del matí i una de les primeres coses que feia era dibuixar. Son pare era delineant de professió, a part de pintor, músic, escultor, artista de teatre i professor de dibuix. Malgrat això, no li va donar mai cap lliçó de dibuix. Francesc de Borja Moll en va aprendre escoltant les lliçons que donava a altres alumnes i practicant pel seu compte. Segur que molts recordau, per exemple, les il·lustracions que va fer, ja de gran, per a les Rondalles mallorquines o per al Diccionari.

Ja de gran, és ben interessant observar com va educar els fills. Tot i que ell evita, a les seves memòries, de donar lliçons a ningú, és bastant probable que llegint-les en puguem treure més d'una conclusió vàlida. Per començar, Moll admet, sense cap complex, que la gran majoria dels seus fills, mentre eren petits i adolescents, tenien més juguera que estudiera. És a dir, que encara que tots tenien facilitat per aprendre, només n'hi va haver dos que varen esser bons estudiants durant la primària i la secundària. La resta, diu, no es va espavilar fins a més endavant.

En una ocasió, la cosa anava tan desbaratada que va haver de prendre mesures dràstiques. Un any que era professor a l'Institut Ramon Llull de Palma, va veure que un dels seus fills, estudiant del mateix institut, havia tret unes notes molt baixes. Els col·legues de Moll, per allò que era un company seu de feina, el volien deixar passar. Ell

s'hi va oposar. Amb altres paraules: va exigir que suspenguessin el seu fill. I no només això, sinó que encara va demanar que no es pogués examinar per setembre, de manera que hagués de repetir curs.

"Va esser com qui posa oli en un llum", escriu Moll. El curs següent, el seu fill va estudiar de valent i no calgué mai més cridar-lo a l'ordre, ni durant el batxillerat, ni durant la carrera. Més en avant, va haver d'adoptar el mateix sistema amb altres dos fills i cada vegada li va donar bons resultats.

Ja hem dit abans que res més lluny de l'autor que voler dir-nos com s'han de fer les coses. Però per ventura aquesta anècdota tan sorprenent ens farà reflexionar una mica sobre l'educació, sobre la disciplina i, per damunt de tot, sobre com podem lluitar contra la vessa. Per si vos pot servir de pista, Moll diu que no se'n va penedir mai i que els seus fills, ja de grans, li ho varen agrair.

L'explotació de la platja de Sa Coma (XIII)

Antoni Sansó

23 de juliol de 1992

Argimiro Vázquez, procurador de l'Ajuntament de Sant Llorenç presenta davant l'Audiència Nacional i dins els terminis establerts les següents conclusions:

1.- Els punts jurídics essencials de la demanda segueixen essent bàsics i no han pogut ser rebutjats per la part demandada. L'aplicació retroactiva d'una llei i la infracció del Principi de jerarquia normativa no admeten cap rèplica.

2.- L'empresa Redo SA basa el seu dret per l'explotació de la platja de Sa Coma fent ús d'una aplicació retroactiva d'una disposició transitòria del Reglament de Costes. En front d'aquesta disposició cal dir que és una norma de caràcter reglamentari per la qual cosa ha de complir el principi de respecte a la jerarquia normativa, és a dir, en cap cas pot anar en contra o més enllà del que estableix la Llei.

Precisament per ser una norma subordinada a la Llei no pot imposar-se a aquesta, establint drets i obligacions que sobrepassen no tan sols la lletra de la Llei sinó fins i tot el seu esperit.

3.- La Llei de Costes estableix com a competència municipal "Explotar els serveis de temporada que puguin instal·lar-se en les platges per qualsevol de les formes de gestió directa o indirecta previstes en la legislació".

El MOPU en lloc de tenir en compte la Llei ha adoptat un acte de discrecionalitat en perjudici de l'Ajuntament, sense una justificació legal ni econòmica i sense comptar amb la seva opinió.

Per tot això suplica que es dicti sentència a favor de l'Ajuntament.

Ple de 12 de novembre de 1992

El PSM demana sovint pel tema de l'explotació de la platja de Sa Coma. En aquest ple fa una pregunta concreta de com es troba el recurs contra l'adjudicació a Redo SA. Se l'hi contesta que està pendent del Tribunal Suprem, que la justícia és lenta, però, que tots els arguments són favorables a l'Ajuntament.

Comissió de Govern del dia 30 de març de 1993

La Comissió per unanimitat informa, un any més, desfavorablement sobre la sol·licitud de Redo SA per a la instal·lació d'una embarcació, d'hamaques i altres elements a la platja de Sa Coma.

Ple extraordinari i urgent del dia 23 de juliol de 1993

L'Ajuntament, una vegada assabentat de la sentència de l'Audiència Nacional desestimant el recurs contenciós administratiu interposat contra l'Ordre del Ministeri d'Obres Públiques i Transports a favor de Redo SA per a obres de condicionament i equipament de la platja de Sa Coma, aprova per unanimitat interposar recurs de cassació contra aquesta sentència.

En aquest ple el Sr. Sansó del PSM comença la intervenció dient que el tema requereix una especial atenció. Repeteix que aquest és un cas d'influències, amiguisme i irregularitats. Afirmar que el Sr. Moll va presentar el projecte de concessió el dia següent de publicar-se el Reglament en el BOE. Per tant, està clar que coneixia molt bé el Reglament perquè estava ben assessorat dins l'Administració. A més, en el seu moment la premsa va informar que el director general de Costes s'hostatjava a un hotel de Sa Coma.

Està clar que és un cas evident de tràfic d'influències i d'ús d'informació privilegiada. Pensa que els responsables de Costes i del PSOE no han col·laborat en aquest assumpte per amor a l'art i

que és una concessió clarament política. En aquest cas la justícia està justificant una política de corrupció.

Diu també que és hora de demanar responsabilitats.

Felipades

La guerra és la batalla perduda de les paraules.

* * * * *

-I tu, què tobes?
-Quan cerc o adesiara?

* * * * *

No t'aixequis en sec, abans beu.

* * * * *

La creu dels polítics és haver de passar la revàlida cada quatre anys.

* * * * *

Practicar la caritat és reconèixer la injustícia.

blau, felip blau

"Vitamina't", una campanya per fomentar el consum de suc de taronja entre els nins

Més de 45.000 alumnes de tota Mallorca s'han vist beneficiats per la campanya "Vitamina't" que ha posat en marxa el Govern de les Illes Balears per promocionar consum de suc de taronja entre els més menuts, i que té previst regalar un total de 122.000 litres.

La campanya ha estat concertada entre les conselleries d'Educació i Cultura, Agricultura i Pesca, Economia, Comerç i Indústria, la Societat Agrícola de Transformació Fruita Bona i l'empresa Miret, que han signat un conveni de col·laboració, els destinataris del qual són els escolars de cicles d'educació infantil i primària, d'entre 7 i 8 anys d'edat.

Aquest conveni neix fruit de la col·laboració entre pagesos i Govern, per tal de no deixar al terra els excedents de taronja. Així, el Govern compra aquests excedents a través del SAT Fruita Bona per mantenir el preu del cítric.

Val a dir que, fa dos anys, la Conselleria d'agricultura ja havia signat un conveni previ amb Fruita Bona i la distribuïdora Miret per al tractament, envasat i comercialització dels excedents. Com a conseqüència sorgí la marca "Suc de les Illes", que s'ha distribuït als comerços com a suc de taronja de primera qualitat.

El conveni ha implicat la compra, per part del Govern, de 122.000 litres de suc de taronja i els distribueix de forma gratuïta entre els centre escolars que ho sol·liciten, a fi de promocionar el consum d'aquest producte tan sa i nutritiu entre els més joves. A més dels centres escolars, també es poden adherir a la campanya els centres de menors, els centres esportius, així com grups d'esplai i altres comunitats educatives. A més, també ja s'han repartit algunes botelles a la presó de Palma, a la Universitat de les Illes Balears, a la Mostra de Cuina i a la Fira Agrícola de Menorca. El termini d'adhesió a la campanya "Vitamina't" romandrà obert fins que les existències de suc s'hagin exhaurit.

El Govern no ha imposat cap sis-

tema en concret de distribució del suc, sinó que són les mateixes escoles i centres que ho sol·licitin els que en tenen la competència. Generalment aquest producte es reparteix durant el menjador, a les hores d'esplai, després de l'activitat esportiva o bé organitzant alguna activitat destinada a fomentar-ne el consum com ara és la celebració del dia de la fruita, com fan a molts centres docents.

Material didàctic

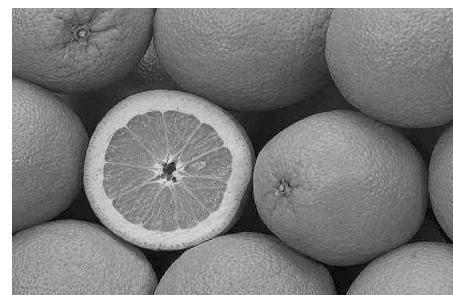
La campanya "Vitamina't" va acompanyada d'un conjunt de material didàctic que està constituït per un adhesiu, una titella i un total de 60.000 exemplars de còmic, el protagonista del qual és en Suquet, un personatge dissenyat especialment per aquesta campanya, i que convida els més menuts a dibuixar i a conèixer de més a prop quines són les seves propietats. Així, aquesta iniciativa ha tengut una gran acollida, sobretot per part dels nins de les escoles, que d'aquí a que finalitzi el curs podran beure suc natural de taronja a la seva pròpia escola, i als centres esportius i d'esbarjo a on participin.

Amb tot això, les conselleries d'Agricultura, Cultura i Economia, Comerç i Indústria han dedicat tots els seus esforços per impulsar la recollida, transformació i distribució d'aquest cítric tan

característic de la nostra terra que la Comunitat Econòmica Europea no el deixa regalar si no ha estat transformat; i per això mateix s'ha hagut de regalar ja convertit en suc.

Tot i que han estat molts els centres escolars que ja s'han adherit a la campanya és cert que, a hores d'ara, encara manquen per repartir uns 18.000 litres.

La por a la llibertat: la Reforma

Crom el Nòrdic

En aquest tercer reportatge de "La por a la llibertat" analitzo l'època de la Reforma, especialment el tema del pensament de Luter (pare del protestantisme) i de Calví. El pensament del primer protestant està basat principalment en l'esperit de l'alta edat mitjana, si bé reacciona especialment contra les doctrines dels últims escolàstics (com Guillem d'Ockham), i vol donar resposta als problemes de la seva època. Naturalment, les idees luteranes mai haguessin aconseguit èxit si no haguessin respost poderosament al nou esperit de l'època i als grups socials als quals anava dirigit (les classes mitges i baixes). Analitzem-ho amb més compte.

En l'època de Luter, les velles estructures de l'edat mitjana ja no existien i les classes mitges estaven cada cop més amenaçades pel poder dels capitalistes. El pensament de Luter (que sense dubte estigué molt influenciat pel seu pare autoritari) es troba marcat alhora per un sentiment de por i d'admiració cap a l'autoritat, i d'una passió de domini. La classe de persona que sent una profunda passió i alhora dependència cap a les normes conservadores i que sent la necessitat de defensar-les radicalment. Precisament la classe mitja, necessitada de seguretat i alhora sobre-dominada per una por cap al capitalisme creixent, ansiava trobar un sentit a la vida a través del sentit de la religió d'aquest teòleg, però Luter, com d'altres caps religiosos, sentia més respecte cap a Déu i el seu poder que cap a les classes baixes i cap a l'home en general. Luter descriu l'home com a impotent davant Déu i davant les passions carnals (que sovint associa amb el diable). L'home no pot aspirar a entendre perquè Déu actua així, només sotmetre-s'hi sense preguntar.

Donem una ullada a doctrines anteriors a Luter. Segons sant Agustí, l'home necessita desesperadament Déu i, mitjançant els sacraments de l'església, obté el perdó celestial. Sant Tomàs, en canvi, tot i essent en essència agustinà, remarca més el poder de l'home individual i la doctrina de la lliure voluntat ("lliure arbitri"). Ockham i Biel, els

últims escolàstics de l'edat mitjana, sostenen que el pecat original no ha corromput realment l'home, i aquest és un ésser lliure la naturalesa del qual el fa tendir ja, a través de la raó, cap al bé. Com podem imaginar, Luter reacciona especialment en contra d'aquests últims escolàstics.

Resumint, que les noves idees del renaixement i de l'última escolàstica representaven el sentiment de poder de la classe capitalista, mentre que les doctrines luteranes donaven suport al sentiment conservador de la classe mitja, i també reforçaven i tapaven el seu sentiment d'insignificança individual.

Seguint amb Luter, les seves idees mostren una gran desconfiança cap al valor de l'individu i de la raó. L'home comú, segons Luter, és depravat i no pot escollir el camí recte sense Déu; a més, tota saviesa i justícia de la carn ha d'ésser destruïda "malgrat que sembli tan sincera". L'home ha de sentir-se profundament humiliat per a què així la gràcia divina baixi sobre d'ell. La fe és l'únic i necessari camí per arribar a Déu; a més, la fe prové de la divinitat, i només si Déu l'hi vol donar a l'home, aquest serà bo i lliure del mal.

En conjunt, les doctrines de Luter volien fer sentir més feble l'home enfront de les seves debilitats i assegurar que Déu (alhora benevolent i tirànic) els protegiria de qualsevol maldat i els es-

timaria. Luter féu aquestes doctrines no només per al poble, àdhuc per a ell mateix, i quan sentia dubtes cap a la seva doctrina, les arreglava humiliant-se i sotmetent-se més a si mateix.

Les doctrines de Calví foren similars a la de Luter, amb algunes diferències, de les quals és remarcable per exemple aquesta. Per a Calví, no tots els homes escullen ésser salvats per Déu, només alguns als quals Déu escull personalment fins abans de què neixin. L'home no ha de pretendre saber si ell mateix és escollit com a salvat o condemnat per Déu, ni quins són els motius pels quals Déu escull els seus "preferits". Així, doncs, per a Calví mai l'home pot estar segur, ni complint unes determinades accions, d'ésser salvat. Calví, doncs, subratlla una vegada més la indefensió de l'home, tot i que ell i els seus seguidors sí estaren segurs d'estar entre els salvats.

Tot i que les doctrines de Luter i de Calví han passat remarcablement a la posteritat, no pogueren impedir que el capitalisme es desenvolupés cada vegada més. Tot plegat, Luter no pogué impedir el despotisme de la classe alta sobre els pobres ni solucionar-ne el fort malestar consegüent.

En el pròxim capítol explicaré un aspecte que segur que interessarà a bastants: l'anàlisi psicològica del nazisme i de Hitler.

Ben fet
&
Toni Navarro

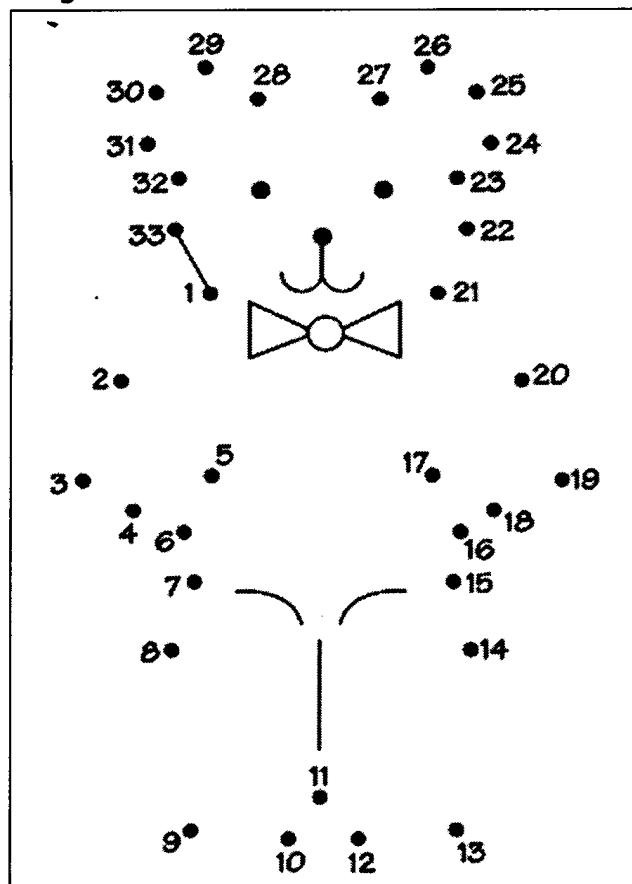
**-catering-
servei de festes a domicili
971 564357**

infor@ben-fet.com

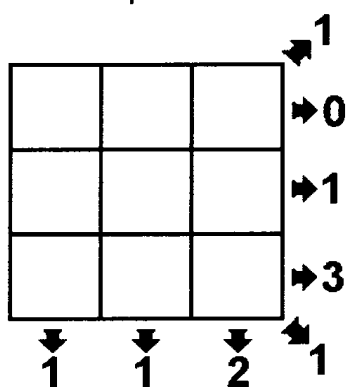
www.ben-fet.com

Margalida Fiol

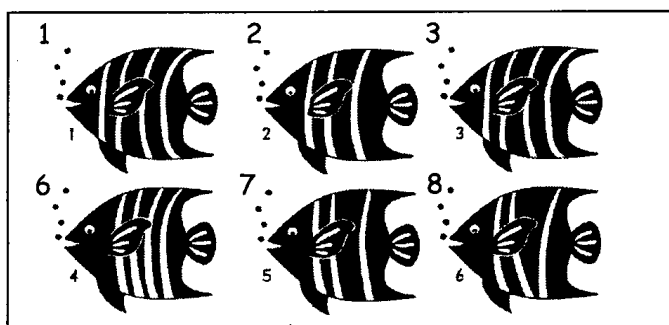
1.-Segueix els números i et sortirà un dibuix:

2.-Situa les quatre fitxes sense equivocar-te:

3.-Cerca els dos peixos iguals:

4.-Endevinalla:

Jo tinc forma de pilota
d'un esport que és molt anglès:
Dolç per dintre, verd per fora,
endevina quin fruit és.

Llibre recomanat

De 6 a 8 anys

Un bon costum

David Paloma

Editorial Combel Barcelona 2002

Pau és un nin molt tranquil i amb molt de sentit de l'humor. Quan se n'adona que a prop seu hi ha guerra, agafa les seves coses i es dirigeix cap allà. Amb la seva bandereta blanca, es col·loca en mig dels dos bàndols i les armes callen. Llavors parla en Pau per dir a tots que hi ha una altra manera de solucionar les seves diferències i aquesta és el diàleg.

5.-Sabies aquesta dita ?

**FINS AL DEU DE JUNY, NO ET LLEVIS LA ROBA
NI ET DESCORDIS EL PUNY.**

Soluciones al número anterior

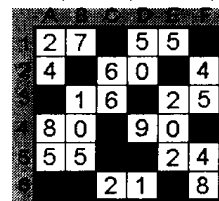
1.-Quans dinosaures hi ha? 12 dinosaures

3.-Endevinalla: La carta

4.- El 3 i el 4

5.- Sopa de lletres: dàlia, lliri, rosa, tulipa, clavell, anémona.

6.-Encreuat numèric

Pel maig, festes a raig

A Gaieta

Sant Llorenç d'es Cardassar
n'és un lloc molt opulent,
qui hi va content
malalt no hi estarà.
Voleu venir a apuntar-vós
per anar a Gaieta?
Anirem esquena dreta,
farem de senyors.
Voleu que ens embarquem
i a Gaieta anem
i estarem millor?
Es trespols són d'ensaimades
i es vi a tassionades
d'aquells més bons.
Es macs són bunyols,
i sa terra és sucre,
i per onsevuia
basses de mel
i ets àngels del cel
Parets de confits,
portes de canyella
Aigordent es matins
sempre que en voldrem,
i d'alegres que anirem
sols no coneixerem
ess casats i es fadrins.
Però no dugueu cap eina
per trebaiar,
que allà de feina
ningú ne fa.
Un ferreret coix
de Santanyí
que atreviment va tenir
de fer una aixada,
i li varen dir:
Si el nòstron Rei ho sabia,
prompte vos castigaria
més de lo que pensau.
Una altra vegada
tengué atreviment
de fer un trinxet,

I el feren comparèixer
A la Providènci'
que li féu sentènci'
de morir penjat
a un abre llampat
ple de secais
perquè li agradava
fer aquests trebais.
Una puça llesta
d'amagat un vespre,
saltant, hi va anar.
Li varen tirar una ascabussada
de quatre confits
i la malanada
no se n'aixecà!
Adiós, puça llesta
adiós, puça mona,
que me voy a morir!

Ametlers, polls i figueres,
aladerns i garrovers,

uiastres, pins i noguers,
romaní, murta i pruneres.

Joanet, no em mates ara,
deixa'm viure un poquet més,
que ara vénen ses cireres
i jo tenc dos cirerers.

De mu mare no en faç cas,
perquè, com me renya, riu;
però mon pare me diu:
si vénc, te'n recordaràs.

Llorencins, llorençons,
llargues dinades,
curs es sermons.

Garrida, davant canostrà,
un abre jo hi vull sembrar,
i sa fruita que darà
tant serà meva com vostra.

Sípia amb ceba tendra

Ingredients
per quatre
persones:

- 1.500 gr de sípia
- dues tasses d'oli
d'oliva
- quatre manats de
cebes tendres
- quatre tomàtiques
de ramellet
- cinc grans d'all
- julivert
- pebrebò
- sal

Carn d'un dia, pa de dos, vi d'un any, salut per tot l'any.

Feu netes les sípies, rentau-les,
escorreu-les i trossejau-les a daus.

En una greixonera sense oli, coeu
la sípia amb el seu suc, a foc suau, du-
rant 15 minuts.

Passat aquest temps de cocció,
escorreu-la i reservau-la.

En una paella amb dues tasses
d'oli d'oliva, fregiu quatre manats de ce-
bes tendres trossejades i quatre alls.
Quan la ceba comenci a daurar-se,

afegiu-hi la sípia i quatre tomàtiques de
remellet madures, trossejades, sal i
pebrebò. Cinc minuts abans de retirar-
ho del foc, afegiu-hi un gra d'all, un brot
de julivert picat i rectifiqueu de sal.

I que us faci bon profit!

Antònia Galmés

Jaumet: Bon vespre; què, tots heu complit amb so vostre deure ciutadà? Tenguéreu temps per anar a votar? Hala idò, tots es que hem complit ja podem exigir.

Ramon: Jo trob a faltar un poc d'interès per ses petites coses, i molts de pics són tan importants per sa bona convivència. Per exemple, davant sa rectoria un camió va tomar uns des dos pilons que hi ha a n'es carrer, quants de dies fa? Fa prop d'un mes, i això, a més de poder tenir un accident, fa abandó, Un altre, a baix de sa costa des carrer, a sa travessia des carrer des Pou, s'han arreglat ses voravies i així se pot voltar, però quants en queden més en es poble sense arreglar?

Julià: Parlant de sa costa d'en Corem, sortint des bar de sa tercera edat, voltant cap a sa costa d'en Corem, hi ha dos graons que molts de pics costa a sa gent major es davallar-los. Seria tant difícil posar un arramabador perquè sa gent se pugui aferrar?

Tomeu: Jo els demanaria que en vista de sa gran quantitat de ciclistes que tenim en es poble, més es molts que mos visiten, a alguns punts des poble ses posassin ferros especials per poder aparcar ses bicicletes, no fos cosa que fessin tard, com a ja ha passat amb sos aparcaments des cotxos.

Jaumet: Abans, a sa façana de l'església hi havia un llum que il·luminava un bon tros des carrer Femenies; això donava molta tranquil·litat a unes quantes dones majors per poder anar a missa. Idò, incomprensiblement, l'han canviat i l'han situat en es centre, segurament s'Ajuntament no hi té res a veure, però sí és s'indicat per fer ses passes pertinents per deixar-ho com abans.

Xesc: A sa pròxima corporació li voldria demanar: si teniu sa desgràcia de necessitar barreres per prohibir es

pas des vehicles, almanco quan no estan posades retirau-les, no les deixeu fent nosa damunt s'empedrat, i molt menys darrera d'un cap de cantó. Se veu que ningú s'ha aturat a pensar lo perillós que és i sa poca planta que fan.

Jaumet: Jo demanaria que hi hagués qualcú que fes feina en es punt verd, maldament només fos per educar sa gent a posar ses coses en es seu lloc, el tancaria i posaria un horari; a més si estàs tancant se podria posar un grifó d'aigua per poder rentar-se ses mans.

Xecs: Si volem un poble agradable, si tenim es policies municipals suficients, si posarem uns pilons en es carrer, què cony pinten ses barreres?

Tomeu: Jo lo que me crida s'atenció és veure com se tapa es disc de direcció prohibida i se deixa es de direcció obligatòria.

Julià: Jo, idò, és es veure sa quantitat de punts verds que se creen per fora vila, se veu que això ningú ho vigila.

Xesc: En una paraula: lo que haurien de fer es governants més s'oposició és qualche volta pes poble, escoltar sa gent i preocupar-se d'aquests petits detalls, perquè això, en que no ho paresqui, també té sa seva importància.

Ramon: Què vos pareix si deixam anar es nostros problemes de cada dia i parlam una mica de sa vinguda des nostre Sant Pare, Joan Pau II? Va ser casualitat sa vinguda durant sa precampanya electoral? I sa crítica que va fer el Papa an es nacionalismes, també va ser causalitat? I es durs atacs que va fer contra es terroristes nacionalistes, també foren causalitat? I des gran oblit que va tenir de parlar de sa guerra de l'Iraq, què me'n deis? Segur, l'Opus i el Partit Popular (PP) no en sabien res.

Xesc: Ara ho comprenc. No, no ha tornat per recolzar es partit, ha tornat perquè, com se pot presentar al Sant Pare un senyor ministre de procedència d'una regió tan rica i tan heretge com sa nostra?

Julià: Parlant de ses Balears, sabíeu sa notícia des diaris des passat dia 29 d'abril? Segons es Banc d'Espanya, en el 2002, ses famílies espanyoles, han batut es rècords de deutes an es bancs i ha estat s'any amb més dificultats per poder arribar a fi de mes. Ai!, Rato, Ratito, Ratón, com podeu fer aquest desplegament d'artilleria pesada que ni de n'Estel d'Or, sa senyora Botella, mos hem salvat per venir a ses Balears a pregonar sa gran pobresa produïda pes Pacte anomenat de Progrés? I a sa resta de sa Nació també té sa culpa es Pacte?

Tomeu: Això no té fi, jo volia parlar un poc de futbol. Sa primera volia felicitar el Carde per haver salvat un any més sa categoria. Sa segona voldria demanar an es senyor del Bosque, quan aprendrà a utilitzar tota sa plantilla? Quan se n'adonarà de lo inútil des doble pivot Flavio-Makelele? Quan de sa baixa forma des Gran Capità? Perquè, si estan lesionats han de jugar en Raul i en Ronaldo? Perquè, segons es catalans, lo d'en Figo a Barcelona va ser provocació i lo d'en Luís Enrique va ser valentia? De moment no hi ha respostes.

Mariano: Jo començaré per fer boca, diguent es significat d'una paraula no explicada en es Diccionari de sa Reial Acadèmia de sa Llengua Espanyola: "Amor: malaltia que se cura amb so matrimoni". Ara ja podem començar amb s'historieta: un senyor arriba a ca seva i se troba sa dona completament nua enmig de sa casa: "I què fas tu així, que no veus que te costiparàs?"; i se'n va cap a s'armari per dur-li qualche cosa per tapar-la. Obri s'armari i se troba un senyor, també completament nuu i li diu: "I vostè qui és, què fa aquí?. S'altre li respon: "Som s'especialista en matar arnes" - "Com, i les mata nuu?" Aquell homo, amb cara de sorpresa, el se mira de dalt a baix i exclama: "Fies de puta, m'havien dit que n'hi havia moltes però no em creia mai del món que fossin tan agressives".

AUDITÒRIUM SA MÀNIGA
(original a Graphis)

Els amors de Galatea (Continuació)

Isabel María Muñoz Carrión

Na GALATEA DEL SEGLE XXI

Galatea, de l'oracle SE sent culpable. En veure's víctima de l'envelliment, no pot consentir continuar vivint al costat del Dr. Pantini. Decisió: abandonar Venècia d' immediat.

La missiva

Sota la rosarer
assegada i absorta estic.
Aglomeració de records
a la memòria meva:
les besades, les carícies;
els poemes (el doctor zhivago in mente);
les paraules d'amor sentides;
les paraules d'amor viscudes.
Les postes de sol a la badia;
l'horitzó vermellós.
De la primera besada,
el frec tímid i suau
aflorat de passió.
"hem fet l'acomiadament del dia,
però l'endemà tornarà apuntar l'alba".
Com de costum, avui, els teus capolls
he agafat,
que -emmusteïts i descolorits-
roses obertes han devingut.
A mida que el teu amor reviu,
una angoixa profunda
envaeix el meu esperit.
Desitj morir, més he de seguir vivint.
Mai tornaràs a veure el teu amor.
El més gran de la teva existència!
No escoltaràs la seva veu.
Dels cabells, l'or no enlluernarà.
Mes, jo des de les profunditats marines,
on tan sols les nereides
hi poden habitar,
als déus de l'Olimp
invocaré perquè amb la seva deïtat
te reconfortin.

Ten esment de la rosarer,
jaç del nostre amor.
De mi, sols sé que sofreix,
que t'estim, que sóc nereida,
i que la meya vida
lligada a la Mediterrània hi serà
per tota una eternitat.

Na Galatea d'ahir

Na Galatea del segle XXI
no podia ésser aquella jove
retratada pels poetes del segon mil.leni
del qual rostre, de la rosa
i de l'assussena la imatge hi és.
De veu angelical
i del somriure de la rosella
subtil com les princeses de Dario.
Ha estat na Galatea
inspiració dels nostres grans escriptors:
Cervantes, Góngora...,
influïts per Garcilaso.
Personatge mitològic que ha reflectit
l'amor entre pastors,
al verd prat, entre la blancor
de la margalida i la púrpura del card,
-espinós però bellíssim-.
Aquesta idealització de l'amor
no respon a la realitat.
I, com un mite ha passat a la literatura.

Na Galatea d'avui

El retorn de la nimfa,
com a deessa de la Mediterrània
-acollit amb goig per la resta
de les nereides per la seva cuna, la mar.
Suposa la fi de l'envelliment
i el començament del seu rejuveniment.
Esvelt, estilitzat, el cos.
Cabells al vent, daurats del sol.
D'algues coral·lines, la vestimenta.
Com totes les nereides
calç sabates d'argent.
De coral rosa de Síria, els adorns.
Els perfums, de l'Aràbia.
Tot ha estat un pas de la tardor
a la primavera,
amb una baixada profunda, l'hivern.
Amb la calor ofegadora de l'estiu
i les noves tendències amoroses,
Galatea s'aferra a elles,
i practica l'amor lliure.
La nimfa no viu al marge

de la societat actual
i segueix el seu ritme,
però sempre amb una nota de discreció
i de distinció.
No interessa el sentiment.
No compta la raó.
Sols domina el sexe.
Cannes, Niza, San Marino
seran els seus punts de mira.
A l'illa de Chipre, la més visitada,
remuntant-se a un passat
molt llunyà, època dels reis,
es fa amb la *jet-set* i la seva frivolitat.
Bella entre les belles
-per un temps no definit-
viu entre artistes,
aristòcrates i adinerats...
Bellesa i frivolitat juntes.
Les aventures se succeeixen,
per un temps tan limitat
com tot allò que afalaga els sentits.
Sensualitat..., voluptuositat...:
Fugacitat!

(Continuarà)

ULTRAMILLOR

agència
de
viatges
del
grup
A
títol 999

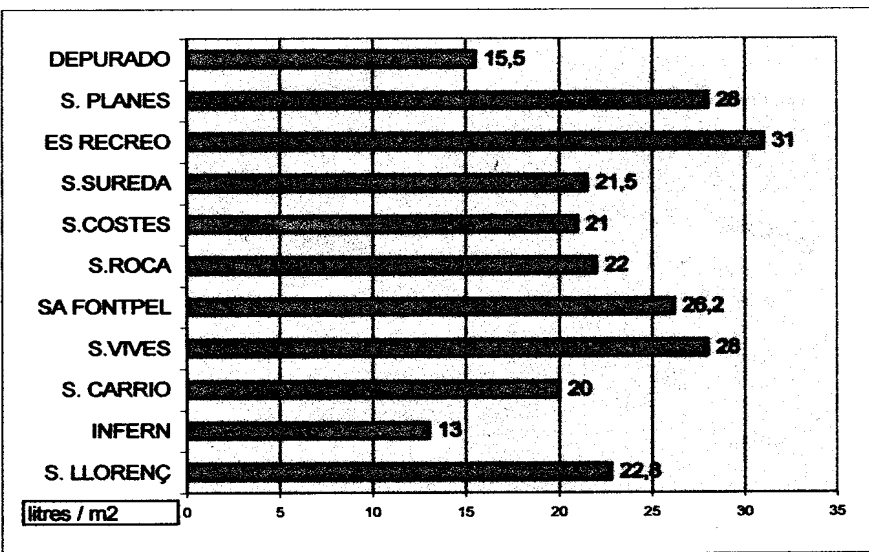
carrer
del
Sol, 19
Cala
Millor
(Mallorca)
Telèfon
971 585720

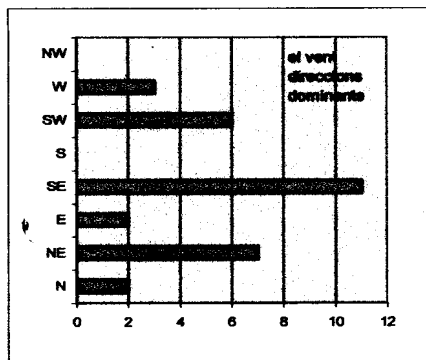

Resum comparatiu		
Abril	2003	2002
Cel serè	20	17
Cel nuvolat	8	8
Cel cobert	3	6
Gelades	0	0
Calabruix	0	1
Boirades	0	1
Tempestes	0	2
Temp. màx.	29,2	28,2
Temp. mín.	9,1	6,1
Mitja del mes	18,3	16,7
Màx. mitja	23,3	21,7
Mín. mitja	13,5	11
Pluja del mes	22,8	108
Pluja acumulada	370	345,2
Velocitat màx.		
S. Llorenç	50	56
Sa Fontpella	79,5	86

L
A
P
L
Ü
J
A

Las gráficas de la present página son elaboradas de las dades recollides a l'estació pluviomètrica de Ca'n Xesc B480 i col·laboradors de Sant Llorenç des Cardassar

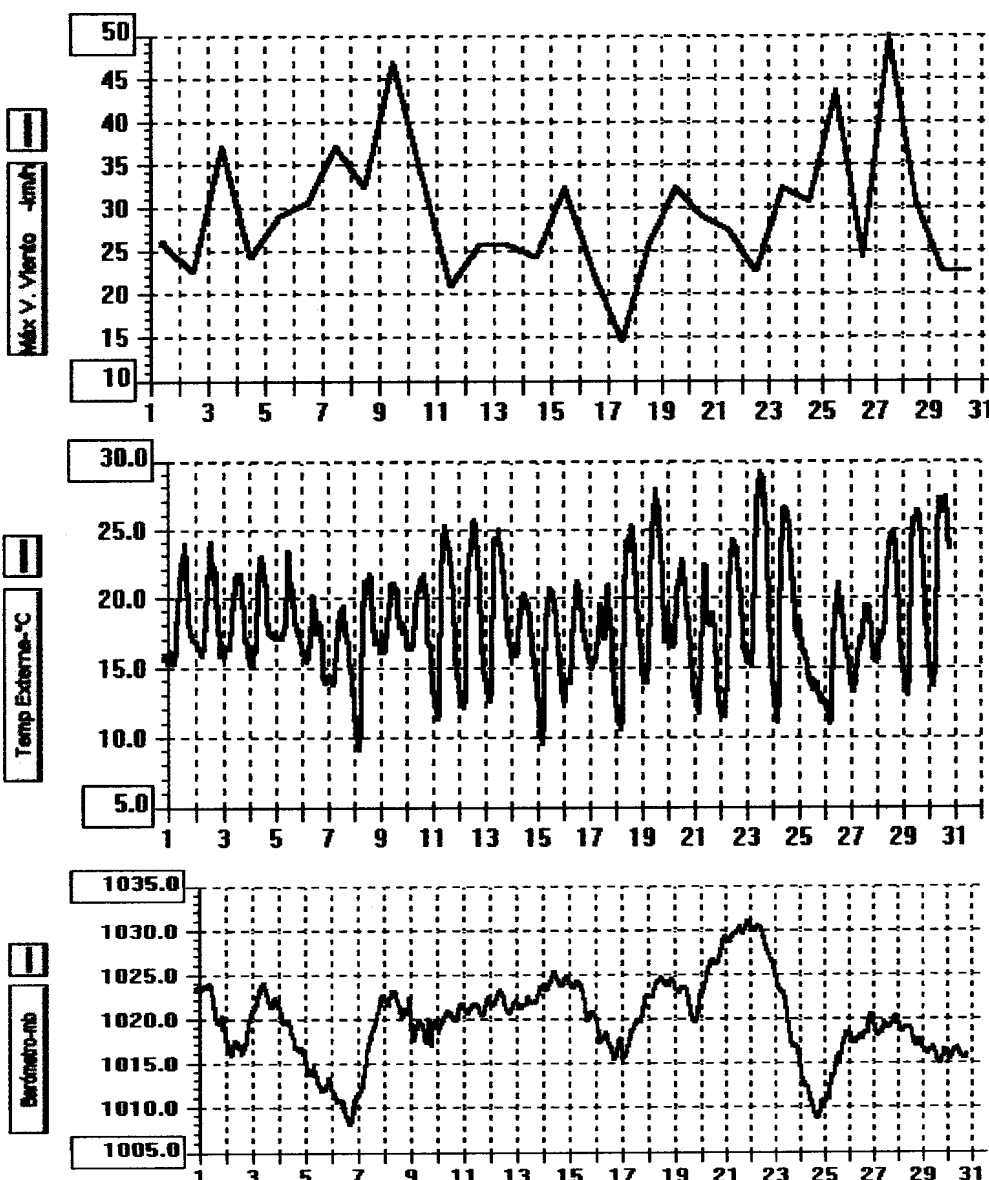

COMENTARI

Sa dita popular des món rural era: "P'es maig, a segar vaig" i enguany també hi aniran, a segar, però es segadors no tornaran gaire carregats de gra. Aquesta vegada ha estat per ploure massa, que no se va poder sembrar. Es meu padrí ja ho deia: "tant se perd per massa com per massa poc!" i, meteorològicament, es punt ideal és una loteria que només et toca sa grossa qualche vegada. Ses collites que depenen de s'aigua del cel tenen poques possibilitats d'esser abundoses devers ses nostres contrades; per això s'agricultura d'avui és de pluja artificial.

Sa meteorologia de maig la podem resumir amb pòls d'es desert en es principi, es pas de tres borrasques, sa darrera de ses quals va venir de tramuntana i si no era de ple hivern poc li mancava. Finalment, s'absència total de tempestes, cosa típica d'es mes de Maria.

Xesc

Flora

Flora, segons el DCVB, té varies accepcions: nom propi de dona, conjunt de les plantes d'un país, col·lecció de plantes i tractat que s'hi refereix... però la primera és aquella que assenyalava el nom Flora a la deessa de les flors entre els romans.

I, segons Carlos Garcia, en el seu "Diccionario de Mitos", diu que *"el narcís mor sota l'excessiu calor d'estiu, com ho fan el safrà, el jacint la violeta i l'anèmona que són les flors més belles del jardí de Flora"*.

Després de llegir el mite de la ninfa Eco i el bell Narcís, contada per Ovidi i recreada per Garcia, vaig deturar uns segons la lectura... Aiximateix fa estona (35000 anys?) que els humans ens meravellam amb l'aparició a la primavera dels olors i colors de les flors.

Flors que van i vénen... i que possibiliten l'existència de milions d'insectes... s'ha dit moltes vegades: ens podem recrear i meravellar davant qualsevol cosa, però la naturalesa resulta tan immensa, tan canviant, tan barata i tan arrelada en el nostre ser! Hauria de ser obligatòria almanco una immersió a l'any en aquesta nostra primavera: observant, olorant, escoltant... és un tònic

**Lliri blau (*Iris germanica*)
espècie subespontània**

No sempre les belles i vistoses flors fan bona olor

i un revulsiu per a l'esperit, un energitzant, en dirien ara.

Els mites, aquestes contarelles exagerades que es perden en el temps, han exercit al llarg de la història un paper important en la formació del pensament i del ser de les persones, i encara ara, en l'època de la intoxicació, la mentida i la manipulació mediàtica per motius econòmics, es mostren encara ben vius. O és que no en coneixem, afectats de narcissisme, és a dir, del enamorar-se de la pròpia imatge? O d'altres d'afectats pel complex d'Eco, nimfa xerraire però sense veu pròpia?... Potser en podríem fer una bona llista de cada un d'ells. O no?

Una síntesi de la contarella que ens porten al narcissisme o al complex d'Eco actuals és:

La ninfa Eco era molt xerradora i distreia la deessa Hera mentre el seu espòs, l'enamoradís Zeus, l'enganava amb altres nimfes. La gelosa Hera se'n adonà i enfadada va castigar n'Eco deixant-la muda, i condemnada a repetir amb la seva veu les paraules dels altres.

N'Eco se'n enamorà perdudament del bell Narcís sense que aquest li fes gens de cas. Narcís era fill d'una altra

nimfa i d'un riu, potser per això era un tant fred amb les coses de l'amor.

Un oracle va dir d'ell que viuria molt de temps si no arribava a conèixer-se (una ironia en relació al precepte "coneix-te a tu mateix"?).

El que passà és que un dia, guaitant en un safareig, Narcís veié la seva bella imatge reflexada a l'aigua i va quedar prenat de la seva seductora figura.

Potser la deessa Afrodita catigava amb aquest amor impossible el desdeny del jove per l'amor dels altres.

Bé, resulta que la pobre Eco va anar esllarguint-sent i es va arribar a fer tant subtil que va desaparèixer. I en Narcís, com que no es cansava mai de mirar-se es va aturar de córrer, de menjar, de distreure's amb altres coses... i a poc a poc es va anar amagrint fins que va morir. I de la seva sang en va néixer una flor a la que va donar el seu nom, narcís.

Ben contada ha de ser bella la història, no? I a més té l'avantatge que tots coneixem varis noms que, com els vestits de les maripepas, podem posar sobre els originals d'Eco i Narcís. O no?